

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 45 (2956) 2006 NOVEMBER - LAPKRITIS 7 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Vienuoliktąsias minint

Trys vienodai skambantys laiko matmenys pažymi įvykį, kurio nevalia pamiršti. Tai Pirmojo pasaulinio karo pabaiga, kai vienuoliktą valandą, vienuoliktą dieną ir vienuoliktą mėnesį 1918 metais nutilo ginklų žvangėjimas.

L I KO dūmai, griuvėsiai ir paskutiniųjų žuvusių laidojimai. Europa judėjo tarsi milžiniško žemės drebėjimo paliesta. Kilo revoliucijos, o prispaustiesiems viltys išeiti į laisvę, kurti savąjį gyvenimą, nebevergauti, atstatyti kas prarasta, bet dar išlikę su gyvybės kibirkštimi. Tokia buvo ir Rusijos imperijos (Vakarų kraštas) Lietuva. Istorija mums nurodo, kaip vyko Lietuvos atstatymas, ko reikėjo, kad tai įvyktų, kokie sunkumai slėgė, kokie žmonės vadovavo, kad jauna valstybė per trumpą laiką susiorganizavo ir įsiriokiavo kitų Europos valstybių (senų ir naujų) eilėn. Vertinant Pirmojo pasaulinio karo pasekmes, kariavusios šalys nedaug ką laimėjo. Tiesa, nugalėtojais tapo Vakarų sąjungininkai, bet tuoj pat iškilo du nauji pavojai – Rusijoje bolševizmas, Italijoje fašizmas ir kiek vėliau Vokietijos nacizmas. Naujos valstybiniu būdu skleidžiamos idėjos patraukė minias, jau seniai laukusias ko nors kito – žmoniškesnio, laisvesnio, išsivaduojančio iš monarchų viešpatavimo. Ir gana entuziastingas apatiniųjų sluoksnių sujudimas, greitai pavirtęs valstybinėmis struktūromis, Europą po 20 metų atvedė į Antrąjį pasaulinį karą, ilgesnį, žiauresnį ir taip pat nedaug ką išsprendusį. Pradėta gal kiek rimčiau tikėti, kad fizinė jėga nėra pagrindinis veiksnys nesutarimams panaikinti, savo teisybei deklaruoti, net ir geresnei ekonominei gerovei sukurti. Tačiau nuo tokios jėgos vartojimo vis dėlto neapsisaugota. Nei Jungtinės Tautos, nei kokios kitos žmoniškumo ir taikos idealus skleidžiančios organizacijos neįstengia sulaikyti ginklų žvangėjimo ir žudynių. Tad ko trūksta, kad šių dienų civilizuotas pasaulis dar vis primityvus savo elgesiu ir veiksmais? Klausimas senas kaip ir pati žmonija.

K ARTAIS atrodo, kad ji akmeninė, nesikeičianti, tik dar labiau apsamanojanti, kad kitokia atrodytų. O vis tokia pati – per kartų kartas, per ištisus šimtmečius. O kiek idealiausių siūlymų būta, kad kas nors keistųsi, kad žmonės susiprastų kitokiais būti, kad valstybių vadovai nebūtų veidmainiški. Išgalvojama įvairiausių bandymų, bet retai kada jie prigiję – vis šaunama pro šalį. O glaudžiant vandenį prie ugnies gaunasi tik dūmai, kurie visiems akis graužia. Pradedant tėvo-motinos pamokymais ir pabarimais, baigiant amžinos tiesos ir teisybės ieškojimais įvairiuose sąjūdžiuose, talentingų išminčių knygose – visose žmogiškose pastangose labai daug žodžių ir labai mažai tikroviškų pavyzdžių. Kai šitaip, tada belieka nutarti, kad kitaip niekada nebus, o ta fizinė jėga tėra pagrindinis išlikimo veiksnys, ir tik ji viena iš tikrųjų tėra reikalinga. Maždaug tokiu mąstymu buvo paremta Vokietijos nacių bei kitų diktatūrinių šalių filosofija. Kaip šiandien matome, ne kažin kuo kitu remiasi ir šių dienų kariavimo vadovai. Vardan kažkokios tiesos ieškojimo ir šiandien žūsta tūkstančiai nekaltų žmonių. Didelis ir nesuvaldomas noras kitus valdyti, pasaulyje viešpatauti, sukurti baimę ir paklusnumą, iš viso to turėti naudos, pagarsėti, istorijon įsirašyti – tai paskatinimai. Galingasis taria – traukitės iš kelio, aš einu. O ta galybė laikina. Bet jis žino, kad ir jis neamžinas. Taigi – kol esu, darau. O skelbti, kad kiti būtų nuolaidūs ir geri – tai politika, tai valdymosi sistema. Ačiū Dievui, kad dar nežuvusi dvasinė jėga, kuria naudojasi mažesnieji, nuskriaustieji. Ir Lietuva išliko tik tos dvasinės jėgos dėka. Šitą jėgą mes turime tausoti ir saugoti labiausiai. Nesmagu klausytis, kai kas nors įspėja: jeigu Lietuvą kas sunaikins, tai mes patys, praradę savo tautinę stiprybę. Tikėkime, kad to nebus. Č.S.

Paminklas Palangos centre, pastatytas LLKS prezidiumo pirmininkui generolui Jonui Žemaičiui-Vytautui pagerbti
Ntr. S. Sajausko

Painiava – politika ir partija

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Vėl diskutuojama dėl politinės reklamos ribojimo per radiją ir televiziją. Apie tokį draudimą viešai šneka tiek pozicijoje, tiek opozicijoje esantys seimo nariai. Jei jau žadama riboti ar drausti politinę reklamą, gal tuomet reikia uždrausti ir dalyvavimą politikoje eiliniams piliečiams, juk daugelis mena laikus, kai “už politiką” trėmė, kalino.

Tokie svarstymai ir kėsalai gali kilti tik asmenims, kurie nežino ar nesuvokia žodžių *politika, partija* reikšmės, painioja *politinę* su *partine veikla, politinę reklamą* – su *partine reklama*.

Pagrindinė žodžio *politika* reikšmė yra valstybės institucijų, politinių bei visuomeninių organizacijų ir atskirų asmenų veiksmai bei siekiai, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą. Demokratinę valstybę, kokia yra ir Lietuvos respublika, sudaro pilietinė visuomenė (ne jos valdžia, kaip kartais kai kas bando vaizduoti). Taigi ne tik politinės orga-

nizacijos (partijos), seimo ir vyriausybės nariai, diplomatai, bet ir visi sąmoningi piliečiai yra politikai.

Jei karys saugo valstybės sieną, jei moksleivis sodina medelį valstybei pagražinti, jei kunigas pamokslu doroviškai ugdo pilietį, jei pilietis eina į rinkimus ar piketą, jie visi – aktyvūs politikos dalyviai.

Piliečių nušalinimas nuo politikos prilygtų jų išpilietinimui. Štai šitokios padėties ir siekta nuo pat nepriklausomybės atgavimo. Depolitizuoti mokyklą, kariuomenę, visuomenines organizacijas, visą visuomenę, politiką palikti vienai, neseniai vadintai komunistų (bolševikų) partijai, buvo pagrindinis buvusiųjų siekis. Pasisekė. Dabar apsimetėliškai verkšlenama, kad vangiai kuriasi pilietinė visuomenė, kad tikrų piliečių Lietuvoje tėra apie 20 nuošimčių.

Tautinėms valstybėms, kokia yra ir Lietuva (antras konstitucijos straipsnis), neužtenka būti kosmopolitišku piliečiu, o tautiškai susipratusi, lietuvių tautines vertybes

puoselėjančiu ir ginančiu piliečiu, aktyviu politikos dalyviu, nes Lietuvos Pirmoji respublika 1918 m. sukurta ir 1990 m. atkurta tautiniu pagrindu. Jei kam kyla klausimai dėl tautinių mažumų, aiškiai turime suvokti ir tvirtinti, kad tos mažumos priklauso lietuvių tautai (Lietuvos rusai, Lietuvos lenkai, Lietuvos čigonai, Lietuvos žydai, tik ne rusai, lenkai, čigonai, žydai Lietuvoje – taip gali vadintis į svečius atvykę kitataučiai, jos privalo būti lojalios kamieninės lietuvių tautos ir jos valstybės siekiams. Teisus buvo popiežius Jonas Paulius II, kai 1993 atsilankęs Lietuvoje, vietinius lenkus vadino lenkiškos kilmės lietuviais ir ne teisūs tie lenkai, kurie, būdami Lietuvos piliečiai, save vadina lenkais Lietuvoje (poliakai na Litvie), tarsi čia jie tik svečiuotųsi.

Politinės reklamos ribojimas ar draudimas masinėse informacijos priemonėse, ypač populiariausioje LRTV, prilygtų išpilietinimo tąsai.

Nukelta į 5-tą psl.

Šiame numeryje

Painiava – politika ir partija – 1,5 psl.

Kada žmogus “ir vėl laisvas”? – 2 psl.

Pinigų yra! – 3 psl.

Jaunatviška vakaronė – 4 psl.

Senosios didybės pėdsakais (Tęsinys) – 8 psl.

Kova su lenkiškumu Vilniuje – 10,11 psl.

Baigė žemiškąją kelionę – 14 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Canada

RELIGINIAME GYVENIME

Popiežiaus Benedikto XVI palaimintas kryžius rugsėjo 17 d. pastatytas Kryžių kalne Vokietijos katalikų solidarumo organizacijos *Renovabis* atstovų. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis su tikinčiais lietuviais sutiko kryžių atnešusius *Renovabis* direktorių kun. Dietger Demuth ir organizacijos referentą Martin Buschermohle, juos lydėjusius Kauno arkivyskupą metropolitą Sigitą Tamkevičių ir Lietuvos Caritas generalinį direktorių kun. Robertą Grigą. Sveikinimo žodį tarė arkiv. S. Tamkevičius. Po trumpų pamaldų, kun. D. Demuth apžvelgė *Renovabis* organizacijos istoriją. Atneštame kryžiuje atkartota *Renovabis* emblema, simbolizuojanti Rytų ir Vakarų bendradarbiavimą. Po visuotinių maldų, giedant Šiaulių vyskupijos Šv. Cecilijos religinės muzikos ansamblui, atvežtas kryžius buvo įkastas.

Vilniaus arkivyskupijos jaunimo dienoje "Quo vadis?" ("Kur eini?") rugsėjo 9-10 d.d. dalyvavo jaunimas iš įvairių arkivyskupijos vietovių ir parapijų. Susirinkę prie Aušros Vartų dalyviai leidosi į piligriminį žygį pagerbti Trakų Dievo Motiną, Lietuvos globėją. Tai tradicinė kelionė, pirmą kartą surengta Vilniaus jėzuitų 1604 m. Šiomet renginį organizavo savanorių padedamas Vilniaus arkivyskupijos jaunimo centras. Susirinkusius beveik 700 jaunuolių sveikino Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis. Žygio dalyviai septyniomis grupėmis pėsčiomis keliavo į Trakus. Buvo ir dviračiais keliaujanti grupė, vykusi ilgesniu maršrutu. Kiekviena grupė nešė spalvingas vėliavas, viena jų su žygio šūkiu "Tikėjimas yra mūsų jėga". Grupėms vadovavo vienuoliai, klierikai, maldos grupių vadovai. Lentvaryje jaunimą pasveikino parapijos klebonas kun. Tadeuš Aleksandrovič, o Trakų šventovėje pasitiko Trakų klebonas ir dekanas dr. Val-

das Girdžiūšas, emeritas jubiliatas mons. Vytautas Pranciškus Rūkas. Dienos programa baigėsi vakariene ir koncertu, o kitą dieną Mišias aukojo kard. A.J. Bačkis. Piligriminė kelionė – ketvirtoji Vilniaus arkivyskupijos jaunimo diena.

Tradiciiniame žygyje iš Kryžių kalno į Šiluvą rugsėjo 8-10 d.d. dalyvavo per devynis šimtus piligrimų. Juos sveikino organizatorius Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Meškuičių seniūnė, lydėjo "Taikos muzikantai" iš Izraelio, "Sarah" grupė iš Vokietijos, sudarę bendrą projektą, pavadintą "Meilės kelionė". Pirmąją naktį nakvota ant Rėkyvos, antrąją – ant Gauštvinio ežero kranto. Maitinimu bei palapinėmis ir kitais buitinais reikalais aprūpino kariai iš Ruklos, Panevėžio bei Marijampolės batalionų. Pakeliui buvo aplankytos įvairios šventovės. Šiluvoje maldininkus pasitiko kunigų bei vyskupų būrelis, sveikino Kauno arkivyskupas S. Tamkevičius.

"Sutuoktinių susitikimų" vadovų konferencija įvyko rugsėjo 15-17 d.d. Kaune, Švč. M. Marijos vargdiečių seserų kongregacijos namuose. Dalyvavo daugiau kaip 90 judėjimo vedėjų, tarp jų 19 kunigų iš Gudijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Moldavos, Rumunijos, Rusijos ir Ukrainos rekolekcinų centrų. Aptarta veikla, metodinė medžiaga, finansavimo patirtis. Konferencijos svečiai buvo jos rengimą rėmusios *Renovabis* direktorius kun. Dietger Demuth ir referentas Martin Buschermohle. Mišias aukojo arkivysk. S. Tamkevičius su vysk. J. Ivanausku, kun. D. Demuth ir kitais kunigais. Rugsėjo 17 d. konferenciją sveikino ir Mišias aukojo Vilkaiviškio vyskupas Rimantas Norvila, paragino dalyvius tęsti darbą. Lietuvoje "Sutuoktinių susitikimų" rekolekcijos vedamos nuo 1992 m. Šis rekolekcinis judėjimas išsiplėtojo Lenkijoje, vėliau tapo tarptautiniu.

Kada žmogus "ir vėl laisvas"?

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

Šeštadienį (rugsėjo 23) Lietuvos žemėn sugrįžo paliaikai žmogaus, ištarusio garsią sparnuotąją frazę: "Lietuvi, tebūnie Tau pirmaisiais tėvas ir motina, bet virš jų tebūnie Tau Tavo tėvynė Lietuva".

Karti gyvenimo ironija: Mykolo Krupavičiaus (1885-1970) – kunigo, publicisto, tarpukario Lietuvos politiko ir valstybininko – palaikai sugrįžo savojon žemėn metu, kada dešimtys tūkstančių lietuvių neatsigręždami bėga iš šalies, kurią jis ragino branginti labiau nei tėvą ir motiną... "Ar žemę pabučiuos, ar mūkelę, tai lygūs bus atpūskai", – sakydavo mūsų senoliai. Žemės šventumo kultas jų sąmonėje buvo natūralus ir savaime suprantamas. Motina maitintoja, iš kurios žmogus kyla ir jon sugrįžta, prie kurios glaudžiasi visa savo esybė, visa būtim, yra šventa. Todėl gerbiama, branginama ir mylima. Todėl ir ginama, dėl jos aukojamasi, nes ji – žmogiškosios egzistencijos pamatas.

Žemė buvo vienas iš motyvų, skatinusių ir 1918-1920 m. savanorius keltis į nelygią kovą su stipresniais priešais, iš visų šonų puldinėjusiais ir draskiusiais besikuriančios valstybės teritoriją.

Tai gerai suprato Mykolas Krupavičius, parengęs ir efektyviai vykdęs vieną pažangiausių XX š. žemės reformų Europoje. Steigiamasis seimas 1922 m. balandžio 3 d. paskelbė jo pradėtą Žemės reformos įstatymą, pasižymėjusį aiškiais socialinio teisingumo principais ir išreikštomis besikuriančios Lietuvos valstybės aspiracijomis.

Įstatymas numatė į naujakuriams dalijamas žemės fondą paimti: 1) rusų carinei valstybei priklausiusias žemes; 2) iš 1863 m. sukilimo dalyvių atimtas ir kolonistams atiduotas žemes; 3) svetimose kariuomenėse tarnavusių ir prieš Lietuvos nepriklausomybę veikusių privačių savininkų žemes; 4) visų privačių savininkų žemes, viršijančias 80 ha.

Eidamas žemės ūkio ministerio pareigas ir ryžtingai

Vienas iš Vilkaviškio katedros altorių "Motina Sopulingoji" Ntr. K. Poškaus

veikdamas, per nepilnus trejus metus (1923-1926), M. Krupavičius sudarė teisinę prielaidą išdalyti per 420 tūkst. ha šio fondo žemės bežemiams ir mažžemiams valstiečiams.

Gera suplanuotas ir tinkamai įgyvendintas žemės valdymo santykių pertvarkymas leido ne tik sustiprinti tarpukario nepriklausomos Lietuvos ūkio efektyvumą, bet ir suprojektuoti perspektyvų socialinį visuomenės modelį, kurio pagrindu tapo pažangus, socialiai brandus, valstybiškai susipratęs vidutinis ūkininkas.

M. Krupavičiaus vykdyta žemės reforma, pasak istoriko Edvardo Gudavičiaus, buvo didžiulis socialinis lūžis, po kurio Lietuva, iš atsilikusio baudžiavinio krašto, tapo sparčiai besivystančia savarankių ūkininkų tauta. Dėl šių radikalių, istorinės reikšmės socialinių permainų, neatsiejamų nuo Mykolo Krupavičiaus politinės veiklos, šią asmenybę garbusis istorikas linkęs gretinti net su Vytautu Didžiuoju.

Ir vis dėlto, kokia garbinga ar įkvepianti ji bebūtų, tai – praeitis. O dabartis? Ką sakyti M. Krupavičius šiandien, regėdamas Lietuvoje maždaug milijoną hektarų – dvigubai daugiau, nei jis turėjo žemės reformos fonde! – apleistų, krūmynais aptekusių, šalies ūkyje nebenaudojamų žemių, o drauge – neberasdamas čia per pusę milijono darbingų, krašto ekonomikai gyvybiškai reikalingų, tačiau svetur duoneliauti pasklidusių gyventojų?

Istorija, sakoma, tariamosios nuosakos nežino. Nespėliosime ką sakyti apie mūsų laikų žemės reformos "architektus" M. Krupavičius. Dar gerokai prieš jį Antikos mąstytojas Aristotelis pastebėjo: "Kai nėra vidurinės klasės, o vargšų yra dauguma, valstybėje kyla sunkumai ir ji netrukus žlunga". Prieškario ir dabartinė nepriklausomos Lietuvos labiausiai tuo ir skiriasi, kad būtent žemės reformos rezultatai buvo diametraliai priešingi.

Pirmuoju atveju didžioji visuomenės dalis buvo aiškiai motyvuota ir jos lūkesčiai patenkinti. 85% Lietuvos gyventojų anuomet buvo valstiečiai, žemė – jiems buvo gyvenimo alfa ir omega. Gavę žemės ir sąlygas toje žemėje kurtis, veikti ir čia skleisti, jie įprasmino savo būtį ir entuziastingai ėmėsi darbo, kurį išmanė.

Antruoju atveju žemės restitucijos aktas pavirto socialine katastrofa. Žemė tapo išdalyta mažais, efektyviam ūkininkavimui netinkamais lopinėliais valstiečių palikuonims, kurie jau per dvi kartas rankose nebuvo laikę žagrės.

Ką reikškė, tarkim, vilnietei mokytojai arba kauniečiui inžinieriui atgauti senelių valdytus 7 ar 10 ha žemės kur nors prie Šiaulių ar Pakruojų? Didelio pasirinkimo anuomet nebuvo: dovanai gautą turtą,

už infliacijos sparčiai graužiamus "vagnorėlius", pusvelčiui atiduoti į spekuliantų ir žemės perpirkinėtojų rankas, arba užleisti ją usnimis ir krūmais, neapibrėžtai laukiant žemės "vertės" padidėjimo.

Sakysim, Vokietijoje netgi ūkininkų vaikai neturėjo ir neturi teisės paveldėti savo tėvų žemės, jeigu jie nėra įgiję atitinkamo išsilavinimo žemės ūkio srityje ir nėra pajėgūs bei neketina ūkininkauti.

Nenuostabu tad, kad socialiniai dabartinės žemės ūkio reformos padariniai – katastrofiški: žemė tapo ne žmones motyvuojančiu ekonominio vystymosi ir socialinio atsinaujinimo veiksmu, bet korupcijos, smulkios spekuliacijos ir trumpalaikės naudos objektu. Paveikesnio žemės ūkio transformacijos perspektyva ilgiems metams tapo įšaldyta, tuo tarpu įvykdytos socialinės skriaudos mastas tik palaipsniui ima ryškėti.

Ko verta vien žemės įstatymo pataisa, suteikusi teisę "pateptųjų rateliui" (t.y. tiems, kurie disponavo informacija) "atsikelti" tėvų ir protėvių žemes į patogesnes vietas – paežeres, pamarius, pajūri? Kaip šiandien atrodytų Mykolas Krupavičius, jeigu savo sklypelį iš gimtojo Balbieriškio būtų susigalvojęs "prisilinkti" kur nors arčiau Kauno, tarkim, į Kačerginę, Laikinosios sostinės valdininkų vasaros rezidenciją? O jei būtų pasiėmęs sklypą Žaliakalnyje, kaip nepriklausomybei neabejotinai nusipelnęs ir turbūt to vertas žmogus? Šito nepadare. Užtat galėjo su įsitikinimu ištarti žodžius, kuriuos citavau šio rašinio pradžioje. Kuris iš dabartinės žemės reformos "architektų" galėtų juos pakartoti ir pats tikėtų tuo ką kalba?

Dabartinė žemės reforma faktiškai nesuteikė paskatų ekonominei kaimo plėtrai ir socialinei transformacijai, kaimo bendruomenėms neatvėrė aiškesnės perspektyvos. Priešingai, ilgus nepriklausomo gyvenimo metus kaimas buvo užmirštas, pasmerktas stagnacijai, nykiai ir beviltiškai egzistencijai. "Kai iš žmogaus atimate viską, negalite jo valdyti. Jis ir vėl laisvas", – sakė Aleksandras Solženicynas.

Po pasaulį pasklidę šimtai tūkstančių emigrantų iš nepriklausomos Lietuvos – dėsninga savanaudiškos ir trumparegiškos politikos pasekmė. Kadangi laisvam žmogui tai vienintelis išsigelbėjimas iš skurdo, nevilties, beprasmybės ir alkoholizmo viešpatijos.

Tik dabar, po 16 nepriklausomo gyvenimo metų, prasivėrus ES paramos fondams, nedrąsiai ima rodytis pirmieji atgimstančio lietuviško kaimo ženklai. Anuomet Lietuvos kaimas atsistojo ant kojų greičiau ir be paramos iš šalies. Betgi tada – būta M. Krupavičiaus. Kas ir kada užvaduos Prisikėlimo bažnyčios šventoriuje atgulusį reformatorių?..

Rudenėjantis Kaunas

Ntr. S. Sajausko

Pinigų yra!

DR. RŪTA GAJAUSKAITĖ, kriminologė

Taip pavasarį mus nudžiugino buvęs premjeras A. Brazauskas. Pasirodo, į biudžetą suplaukė 18 milijonų litų pajamų vietoj planuotų 11! Tai daugiau kaip 60%. O tai reiškia, kad visi biudžetininkai gali tikėtis bent jau 50% pajamų padidėjimo. Su viltimi atsiduso pensininkai – nebebadausime. Viena rūpesčio raukšlele sumažėjo skolų neatgaunantiems – dabar tikrai yra iš ko gražinti rublinius indėlius, padidinti minimalius atlyginimus medikams, pedagogams, statutiniams darbuotojams. Tereikia tik palaukti. Ilgai, 16 metų laukusiems, dar kelis mėnesius palaukti, kol valdininkai perpaskirstys, surašys ir, pagaliau, žmonėms išdalins.

Bet, kažkaip vis stringa, padidinimai žadami vis tolimesnėmis datomis ir jų dydžiai kažkokie įtartinai maži, tarp 8% ir 10%?! Tuo tarpu, šiluma iškart 25% pabranginama, duonelė taip pat. Apie skolų grąžinimą net nešnekama!

Nors pinigų yra!

Ir taip jau 16 metų, kaip tauta smaugiama skurdu, o tuo tarpu aukščiausioji valdininkija klesti. Pradedant seimūnais, kanceliariinių išlaidų priedanga pasididinę algas vos ne dvigubai. Ir dar neapmokestintų pajamų! Ir nebaigiant vietinės valdžios atstovais, kuriems už linksmausią darbo dalį buvo atiekiama 25% prie keliatūkstantinių algų. O ką jau bekalbėti apie ministerijų ponų premijas?

Argi neakivaizdu, kad 16 metų visai elitinei nomenklatūrai pinigų visada per kraštus, o žmonių skoloms vis nėra ir nėra? Netgi tada, kai biudžeto pajamos viršijamos 63%? Indėlininkai jau baigia išmirti, o skolos vis dar negražinamos. Nors buvo žadėta – parduosim Telekomą – tą aukso kiaušinius dedančią vištą, – ir grąžinsime. Bet negražino. O valstybė (t.y. mes – tauta) netekome tokio pelningo objekto. Buvo žadėta – parduosim Mažeikių naftą – ir grąžinsime. Tai vietoj to – dar 70 milijonų litų teko pridurti, nulupus paskutines invalidų ir pensininkų lengvatas. Ir Lietuva neteko strateginio energetikos objekto, kas – akivaizdi grėsmė valstybingumui. Apie palikusį toliau bujoti skurdą jau nekalbant.

Baigia išmirti žemės savininkai, o jos kaip neatgauna, taip ir neatgauna. Ypač Vilniaus rajone, kur kiekviena žemės pėda daug brangesnė nei kitur. Tai mūsų nomenklatūra perkėlė savo žemes iš visų pašalių į Vilnių ir tapo milijonieriais. Maža to – pasidalino sklypus, dar gyviems savininkams esant ir kompensacijų neišmoka. Ir vis dar maža – įsisiūbavo “šnipiškių sindromas”, kai reketuojamas savininkas neparduoda savo turto pusvelčiui ir yra padegamas. Ir jokios pagalbos padegėliui, jokių kaltininkų, jokios teisybės.

Kaip lengva valdyti sibirų ir KGB įbagentą tautą! Ir nors jau esame Europos sąjungoje, nors matome per TV ir skaitome laikraščius kaip už kiekvieną grašį kovoja kitų valstybių piliečiai, tačiau patys nedrįstame.

Štai ką reiškia sovietinis paveldas!

O juk galėtų, netgi turėtų mūsų studentija parodyti pavyzdį ir panašiai kaip Paryžiuje, pareikalauti iš valdžios, kas konstitucijoje įrašyta ir vietoj “muzikinių troleibusų”, kad tas milijonas būtų skirtas studentų bendrabučių ir mokyklų remontui.

O juk galėtų ir netgi privalėtų parodyti drausmingo streiko pavyzdį mūsų policininkai ir ugniagesiai, kad vietoj milijoninės pagalbos užsienio valstybėms, valdžia gražintų skolas savo valstybės saugumo sergėtojams.

O juk galėtų iš tikro sustreikuoti, o ne žadėti medikai, tiek kartų apgauti ir likimo valiai palikti. O jei prie jų prisidėtų ligoniai, reikalaudami, kad vaistų kompensacijai skiriamą 0.5 bilijono litų, geriau, jiems prie pensijų pridėtų! Išėtų 50% pensijų padidėjimas, o tai reiškia bado, streso sumažėjimą ir didumos susirgimų profilaktiką!

Ir taip skaičiuojant beveik visa tauta turi priežasčių išeiti į gatves. Argi svarbiau kelios dešimtys milijonų paaugoti Gedimino prospekto remontui, o ne vaikų kraujo vėžiui gydyti? Argi svarbiau pilies atstatymas, nei ligonių transplantacijos ar protezavimas, kurių laukia po 5 metus eilėje ir dažnas nesulaukia? Argi svarbiau supirkinėti NATO nurašytus ginklus, nei mūsų vaikų pašalpos ir ne iki 9 metų, o iki 18? Ir ne 50 litų, o 500, kaip kad gauna “gegužiokai”. Bet valdžiai svarbesnė ne normaliose šeimose auganti karta, o asocialų pamesta. Kažin, ar kartais ne savo nuodėmės tautos pinigais atpirkinėja?

Bet šiandien – turime 6 bilijonais litų daugiau biudžetą nei planuota, ir galime bei privalome visus pažadus pagaliau įvykdyti. Netgi numojus ranka į visas pilis, gatves, požeminius garažus ir skambančius troleibusus. Pinigų yra! Tai ko trūksta? Geros valios, gero noro, supratimo?

Atrodo, kad trūksta gero rimbo. O juo turėtų būti profsąjungos. Jos turėtų būti tais organizatoriais, kad streikai neperaugtų į Pakaunės įvykius. Juk turi profsąjungos net specialią struktūrą – Koordinacinę tarybą. Taigi yra kam ne tik streiką organizuoti, bet ir visų specialybių darbuotojus vienyti, t.y. visus mažus upeliukus sujungti į vieną galingą streiko upę ir užtvindyti pagrindines valdžios institucijas.

Parodyti, kad lietuviai – ne sibirų košmarais nuslopinta tauta, o pilietiškumą išsaugojusi ir teisingumo siekianti. Parodyti, kad gavome ne tik sovietinį siaubo paveldą iš KGB, bet ir iš laisvės kovotojų – ryžtą. Turime išeiti į gatves kas dirbome ir tikrai uždirbome turtais, kuriuos buvę ir nepražuvę nesikuklindami grobia, mus pažadais apie Europos sąjungą maitina ir visokiais skandalais skandališkai apie partinius pinigus akis mulkina, kad tik nematytume savo uždirbtų 18 bilijonų ir kaip ubagai lauktume ES milijonų. Kad tik nematytume savo valstybės turtų švaistymo, o aiškintumėmės kur ir kiek kokia nors partija nušvilpė.

Tegu aiškinasi savo sukčiavimus partijos tarpusavyje, o mums tegu atiduoda, ką uždirbome. Pinigų yra... Ir pakankamai daug – 18 bilijonų.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Lankėsi Kinijos pareigūnas

Spalio 26-27 d.d. Lietuvoje lankėsi Kinijos Liaudies politinės konsultacinės konferencijos pirmininkas Jia Quinglin su delegacija. Kaip praneša ELTA, jo vadovaujama organizacija jungia visų politinių partijų ir organizacijų, etninių grupių ir profesijų atstovus. Prieš priimant politinius sprendimus, konferencija rengia diskusijas, po kurių Valstybinis liaudies kongresas balsuoja.

Atvykę pareigūnai susitiko su seimo pirmininku Viktoru Muntianu bei kitais seimūnais. Susitikime su prezidentu Valdu Adamkumi spalio 27 d. aptartos bendradarbiavimo galimybės, pabrėžta ekonominio bendradarbiavimo skatinimo svarba. Svečias tvirtino, kad Kinija stengiasi įtikinti Šiaurės Korėją grįžti prie derybų stalo ir siekti, kad Korėjos pusiasalyje neliktų branduolinio ginklo. Taip pat vyko susitikimas su ministru pirmininku Gediminu Kirilu.

Vyriausybės lėšų paskyrimai

Lietuvos vyriausybė spalio 25 d. paskirstė daugiau kaip 1.5 mln. litų iš vyriausybės atsargų fondo. Policijos departamentui paskirta 100,000 litų nusikaltimų stabdymo priemonėms vykdyti, seimo kanceliarijai – 68,300 litų atkurtos Lietuvos valstybės atnaujintų diplomatinio santykių su užsienio šalimis ir narystės Jungtinių Tautų organizacijoje 15-ųjų minėjimo metinių programos įgyvendinimo išlaidoms. Kultūros ministerija gavo 195,000 litų įvairiems projektams.

LGTIC žiniomis, Kūno kultūros ir sporto departamentui skirta 100,000 litų. Įvairiems remontams vyriausybė skyrė Kauno arkivyskupijos kurijai – 200,000 litų, Šiaulių vyskupijos kurijai – 70,000 litų, Telšių vyskupijos kurijai – 100,000 litų.

Didesnio dėmesio spaudoje susilaukė karalienės Elizabeth II apsilankymo proga atliktų remontų prezidentūroje kaina, kuri, žinia, sklandos teigimu, siekė 220,000 litų (BNS).

Premjeras Moldovoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Kirkilas lapkričio 2-3 d.d. oficialiu vizitu lankėsi Moldovoje. Susitikime su Moldovos ministru pirmininku Vasile Tarlevu daugiausia dėmesio buvo skirta Europos sąjungos klausimams. Moldovai siekiant narystės Europos sąjungoje, G. Kirkilas pareiškė, kad Lietuva yra viena svarbiausių Moldovos rėmėjų. Premjerai taip pat susitarė parengti dvišalį veikimo

planą dėl Lietuvos konkrečios pagalbos Moldovai įsijungiant į ES.

Premjerai aptarė galimybę Vilniuje atidaryti vyno prekybos namus, taip pat tarėsi dėl standartizacijos suderinamumo. Moldovos premjeras informavo apie situaciją Padnestrėje, santykius su Rusija, Moldovos siekį plėtoti santykius su NATO. G. Kirkilas taip pat dalyvavo Lietuvos ir Moldovos verslo forumo atidaryme, susitiko su Moldovos prezidentu Vladimiru Voroninu, parlamento pirmininku Marianu Lupu ir kitais pareigūnais.

Biudžetas – paviršutiniškas

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lapkričio 2 d., tęsdamas tradicinius susitikimus su seimo frakcijomis, priėmė Darbo partijos atstovus. Pasikeista nuomonėmis apie tolesnį prezidento ir seimo bendradarbiavimą, vidaus politiką. V. Adamkus atkreipė dėmesį į seime svarstomą biudžeto įstatymo projektą, pažymėjo, kad Lietuva dar “nesugeba nustatyti svarbiausių pirmenybių išlaidoms”, praneša LGTIC.

Darbo frakcija pareiškė, kad biudžetas “nėra orientuotas į ilgalaikius Lietuvos tikslus, o yra priešrinkiminis, nukreiptas į vienadienį populiarumą”. Anot partijos atstovų, seime yra susidariusi “apgaulingai pavojinga” padėtis: oficialiai dabar Lietuvoje dirba mažumos vyriausybė, tačiau visi svarbiausi klausimai sprendžiami susitarimų pagrindu su vadinamaisiais opoziciniais konservatoriais, kurie “jokios atsakomybės už sprendimus neprisiima”.

Prezidentų susitikimas

Lapkričio 6 d. Vilniuje susitiko trijų Baltijos šalių ir Lenkijos vadovai. Prezidentas Valdas Adamkus priėmė su darbo vizitais į Vilnių atvykusius Estijos prezidentą Toomas Hendrik Ilves, Latvijos prezidentę Vairą Vike-Freibergą ir Lenkijos prezidentą Lech Kaczynski. Prezidento rūmuose buvo surengtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos prezidentų ir jų vadovaujamų delegacijų metinis susitikimas.

Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos prezidentų susitikime aptarti aktualūs regionui energetikos ir infrastruktūros projektai, regioninio bendradarbiavimo perspektyvos. Taip pat kalbėta apie pasirengimą Rygoje vyksiančiam SAS (NATO) viršūnių susitikimui, Europos kaimynystės politikos požiūriu, Šengeno erdvės plėtros klausimus ir aptarti pozicijų derinimo klausimai. **RSJ**

Toronto Prisikėlimo parapijos metinė vakarienė įvyko spalio 21 d. Pabendravinimui visi pradėjo rinktis 5 v.p.p., šnekučiavosi kavinėje, dairėsi pažįstamų gražiai išpuoštoje salėje. Jau 6 val. visi buvo sukviesti užimti vietas, prasidėjo vakaro programa.

Susirinkusius pasveikino parapijos tarybos pirmininkė Rūta Girdauskaitė; tarusi žodį ir angliškai, perdavė programos vadovavimą vakaro rengėjui, visuomeninės sekcijos pirmininkui Morkui Sungailai. Jis supažindino visus su garbės svečiais – dvasiš-

kiais ir bendruomenės veikėjais.

Visi džiaugėsi, ne vien todėl, kad nebuvo ilgų kalbų, bet ir kad scenoje tuojau pasirodė vaikučiai-aktoriai, teatro studijos “Žalios lankos” veikėjai. Aktorius paruošė studijos vadovė-režisierė Daiva Botyrienė. Suvaidinta ištrauka iš Violetos Palčinskaitės veikalo *Aš vejuos vasarą*. Tai vaidinimas apie mergaitę Giedrę, kuri ieško savo laimės. Išradingą aprangą vai-

kams – agrastui, braškei ir kitiems suprojektavo ir pasiuvo Ramunė Stravinskaitė, išpuodingas scenos dekoracijas sukūrė Akvilė Minkevičienė. Dainas sukūrė ir joms pianinu akompanavo Vilma Sabaliauskienė.

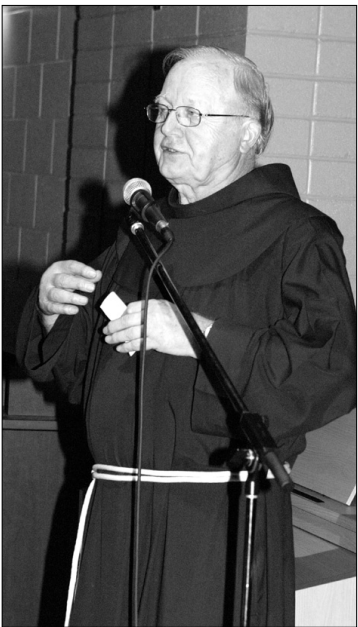
Mažieji aktoriai buvo: Giedrė – Daina Norkutė, Smilgytė (skudurinė lėlytė) – Raselė Gaulytė, Mama Pienė – Viktorija Bačėnaitė, jos vaikučiai Pūkučiai: linksmas Pūkutis – Lina Botyriūtė, rimtas

Pūkutis – Rytis Melkis, Agrastas – Lukas Kapeniai, Neprinokusi Braškė – Justė Melkytė, miesto meras Nasturtas – Matas Zenkevičius, jo žmona Balta Konvalija – Vaiva Slapšytė, Kmynų vadas – Tomas Botyrius, 1-as kmynas – Aidas Slapšys, 2-as kmynas – Simonė Pabrėžaitė, 3-as kmynas – Arnoldas Valuntonis.

Savo maloniu balsu visų dėmesį atkreipė Skaidra Puodžiūnaitė, dainuodama šalia pianino. Aktoriai irgi trumpesnėmis dainelėmis praturtino savo vaidybą, kurią atliko visai sklandžiai. Publika labai karštai plojo jiems, ir visi tikisi juos vėl netrukus matyti scenoje. (Visas spektaklis bus rodomas lapkričio 19, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos salėje).

Vadovė Daiva Botyrienė, dėkodama klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už galimybę naudotis parapijos patalpomis repeticijoms, už finansinę paramą KLB pirmininkei Rūtai Žilinskienei, įteikė veikėjų nuotrauką.

Visiems padėkojęs už talką prisidedant prie renginio, įskaitant ir Gintą Stasiulevičių už “Švyturio” alaus dovaną, M. Sungaila priminė, kad artėja Prisikėlimo parapijos stovyklos Vasagoje – “Kretingos” 50-metis. Ta proga lapkričio 25 rengiamas prisiminimo vakaras kartu su tradiciniais “Kretingos” šokiais, su kuriais ir pradedamas lėšų telkimo

Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, taria padėkos žodį parapijos metinėje vakarienoje spalio 21 d.

Ntr. R.D. Puterių

vajus stovyklos remontui.

Prisikėlimo kredito kooperatyvo pirmininkas Algis Simonavičius parapijai todėl aukojo didesnę, negu įprastą auką – \$6,000.

Prieš vakarienę kun. Jonas Šileika, OFM, sukalbėjo maldą, kurioje įdomiu palyginimu paskatino visus parapijėnėn veiklon.

Po skanios vakarienos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM, visiems padėkojo, pasidžiaugė parapijos gyvastingumu ir jaunatviškumu, veikiant teatrui, sporto klubui “Aušra” ir net keliems chorams. **Dlv.**

Prisikėlimo parapijos vakarienos programoje vaidina (iš k.) Daina Norkutė (Giedrė), Viktorija Bačėnaitė (Mama Pienė), Lina Botyriūtė (linksmas Pūkutis), Rytis Melkis (rimtas Pūkutis), Vaiva Slapšytė (Balta Konvalija), Matas Zenkevičius (miesto meras Nasturtas)

Ntr. R.D. Puterių

Premijuota bendradarbė

Draugo ir *Tėviškės žiburių* bendradarbei Ramunei Kubiliūtei, pasižymėjusiai savanorišku žurnalistiniu darbu lietuviškoje spaudoje, paskirta JAV LB Kultūros tarybos premija. Kaip *Drauge* spalio 3 d. paskelbta, JAV LB Kultūros taryba, remdamasi komisijos žurnalisto-spaudos darbuotojo kultūros premijai skirti pranešimu, šių metų žurnalisto premija vienbalsiu komisijos nutarimu skiriama Ramunei Kubiliūtei iš Evanston IL. R. Kubiliūtė yra pirmoji už Lietuvos ribų gimusi JAV LB Kultūros tarybos žurnalisto-spaudos darbuotojo kultūros premijai skirti premijai šiai premijai skirti sudarė: Algimantas Gečys (pirmininkas) ir nariai Dalia Jakienė, Vytautas Volertas.

Gimusi Montrealyje, bet Čikagoje ir apylinkėse gyvena nuo pradinės mokyklos laikų (persikėlė baigusi 3 skyrių). Bibliotekininkystės magistrą gavusi Rosary College, River Forest, IL (dabar vadinasi Dominican University). Iš

profesijos – bibliotekininkė, ne žurnalistė, bet tai – jos teigimu, gal šiek tiek gimininga profesija. Ji dirba medicinos mokyklos bibliotekoje. Priklausė ir priklauso įvairioms lietuviškomis organizacijoms, šoka lietuvių tautinius šokius. Dažnai būna paskirta ar apsiima lietuvių spaudos korespondentės pareigas.

R. Kubiliūtė lankėsi Lietuvoje gal jau septynis kartus. Kiekvieną kartą su skirtingu tikslu. Buvo dviejuose ateitininkų kongresuose ir vienoje nepaprastoje konferencijoje Lietuvoje; dalyvavo viename AFT posėdyje; viename Vilniaus krašto šv. Kazimiero savaitgalyje. Stengėsi aprašyti savo keliones, ar tai būtų ateitininkų renginys, ar suvažiavimas, ar organizacijos “Vaiko vartai į mokslą” seminaras. Pirmą kartą dalyvavo Vilniaus universiteto vasaros kursuose užsieniečiams studentams dar komunistų laikais. Vieną kartą darė pranešimą bibliotekininkų suvažiavime.

Išrinkta į vieną Ateitinin-

kų federacijos tarybą (kai ji Šiaurės Amerikoje dar buvo); buvo AF valdyboje (Juozo Polikaičio pirmininkavimo laikais); praėjusioje ŠAAT kadencijoje buvo Šiaurės Amerikos atstovė į AFT (bet nebuvo išrinkta į pačią SAA tarybą).

Yra buvusi *Ateities* žurnalo redakciniam kolektyve, ir buvo *Ateities* korespondentė. Yra Čikagos ir apylinkių sen draugių ateitininkų valdyboje (studentavimo laikais buvo studentų draugovės pirmininkė ir ėjo kitas pareigas kaip moksleivė), vienu laiku buvo “Ateities” akademinių savaitgalių Čikagoje rengėjų komitete. Vasaromis važiuodavo į skautų stovyklas, o žiemą – į ateitininkų žiemos kursus.

Premijos, tai JAV LB Kultūros tarybos tradicija. Įteikiama ne vien žurnalisto/spaudos darbuotojo. Be to, LB Švietimo taryba taip pat skiria savo premiją. Leidinyje *JAV LB penki dešimtmečiai, 1951-2002, auksinis jubiliejus* rašoma apie JAV LB Kultūros

tarybos veiklą 1983-1994 m. (633 psl.): “Ingrida Bublienė devynerius metus (tris krašto valdybos kadencijas) sumaniai vadovavo Amerikos išeivių kultūrinei veiklai”... “Šiandien I. Bublienę prisimename kaip JAV LB Kultūros tarybos sėkmingų premijų švenčių minties pradininke ir įgyvendintoja. Amerikos lietuvių fondo vadovybei pritarus ir sutikus būti mecenate, šis renginys vyksta štai jau daugiau kaip dvidešimt metų ir tapo prasminga tradicija. Suteiktos premijos, kartais vadinamos lietuviškaisiais “oskarais”, yra tapusios JAV-se kuriančių kultūrininkų kūrybinio darbo ir skatintojomis, ir visuomeniniu atlygiu – įvertinimu...”

Tame pačiame leidinyje rašoma, kad 1995-1997 m. kultūros premijoms Amerikos lietuvių fondas pradėjo skirti kasmet 3,000 dol., o 1998-2000 m., JAV LB tarybai pritarus, Kultūros taryba nusprendė toliau tęsti tradiciją premijų švenčių, kurios sudaro progą pagerbti mūsų išeivijos menininkus, kultūrininkus, taip pat padėkoti jiems

Ramunė Kubiliūtė

už jų įnašą į išeivijos kultūrinį gyvenimą. Premijų šventės vyko Klyvlande, Čikagoje...

Premijos, specialiai sudarytų komisijų sprendimu, suteiktos spaudos darbuotojams, lituanistinėms mokykloms, radijo programoms, dailininkams, muzikams ir vienam mokytojui. Iš viso įteiktos 22 premijos. Visų premijų mecenatas yra Amerikos lietuvių fondas, o mokytojo premijos – dr. Jonas Adomavičius. Šių metų premijų šventė įvyks lapkričio 11 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte. **RSJ**

• Pociūnų oro uoste (Prienu raj.) spalio 21 d. žuvo radijo stočių grupės savininkas Hubertas Grušnys, 45 m. amžiaus. Kildamas dviečiu austrų gamybos lėktuvu “Diamond A42”, užkliudė lyną, kuriuo buvo tempiamas sklandytuvas. Netekęs sparno lėktuvas užsidegė, smigo žemyn į pievą. Atbėgę į nelaimės vietą pilotą rado nebegyvą. Avarijos priežastys tiriamos, nes sunku patikėti, kad nelaimė įvyko dėl aplinkybių sutapimo.

• Klaipėdoje iš psichiatrinės ligoninės grįžęs Jurgis G. Firantas užveisė šunyną. Gyventojai skundžiasi, kad šunys apkandžiojo jau ne vieną žmogų, ir tai tęsiasi jau beveik dešimtmetį. Aštuonių šunų šeimininkas išvaikė į jo namus besiveržiančius šungaudžius.

• Artūro Tartilos, 19 m. amžiaus, palyda į kariuomenę baigėsi tragedija Šilutės rajone. Vairuotojo leidimo neturėdamas, naujokas lėkė jo tėvui priklausančiu automobiliu 170 km per valandą greičiu. Naktį (spalio 20) šlapio kelio posūkyje mašina slydo, trenkėsi į beržą, lūžo pusiau. Vairuotojas ir šalia jo sėdėjęs bendraamžis A. Milkintas iškart žuvo. Gale sėdėjęs A. Rimkus susižeidė, o M. Berancas nenukentėjo.

• Katedros aikštėje, Vilniuje, spalio 21 d. buvo atidaryta gėlių kiliminių kompozicijų paroda *Rudenėjantis Vilnius*. Daugiau kaip 40 profesionalų bei mėgėjų ant aikštės grindinio išdėliojo 17 kompozicijų iš obuolių, klevo lapų, kankorėžių, rudeninių gėlių. Tai pirmoji tokia paroda, kuria siekiama pratinėti visuomenę prie gražios aplinkos. **Inf.**

Lietuviai kariai Afganistane

EDMUNDAS PETRAUSKAS

Kuriems iš mūsų žinoma, kad Afganistano laukiniuose plotuose per NATO (Šiaurės Atlanto Sąjunga – ŠAS) Talibano banditų kasdieniniame pavojuje dislokuoti 135 jauni Lietuvos ginkluotų pajėgų kariai? Dažnai ir nemažai girdime ir skaitome apie Kanadon atvykstančius apmokymams ir anglų ar prancūzų kalbų pagerinimui, kuriems sudaromos progos dalyvauti įvairiuose renginiuose mūsų žymesnėse, gausesnėse vietovėse, juos viešai pagerbiant, su jais pabendraujant. Tomis progomis su jais bendraujant, be abejo, pajuntama ne tik “namų” nuotaika, bet ir tautinio kamieno dalies išeivijoje pažintis.

Bet 135 lietuvių karių buvimas nepaprastai svyruojančios santvarkos (jei išvis tinka vadinti “santvarka”) Afganistane, su smarkiai vėl padidėjusiais Talibano pasipriešinimais – tai jau visai kita patirtis. Iš NATO (ŠAS) 31,000 ISAF (International Security Assistance Force) karių tai sudaro mažiau negu 0.5%. Tačiau tai viršija Čekiją (100 karių), Estiją (90), Slovakiją (60), Slovėniją (50), Latviją (35), Islandiją (15), Liuksemburgą ir... Lenkiją, tik po 10 karių. Penki daugiausia karių Afganistane sutelkę kraštai yra JAV (12,000), Britanija (5,200), Vokietija (2,750), Olandija (2,100) ir Kanada (1,800).

Daugiau karių negu Lietuva Afganistanan pasiuntę kraštai, pagal eilę, Italija (1,800), Prancūzija (1000), ir mažiau tūkstančio – Rumunija, Ispanija, Turkija, Norvegija, Danija, Belgija, Vengrija, Portugalija, Graikija ir Bulgarija.

Prie jų prisideda ŠAS nepriklausančių kraštų kariai – Švedijos (350), Australijos, Kroatijos, Makedonijos, N. Zelandijos, Suomijos, Albanijos (30), Azerbaidžano, Airijos (10) ir po 5 iš Austrijos ir Šveicarijos. Šio

ISAF mišinio vadas – britų generolas David Richards. Sustiprėjęs Talibanas stipriai atnaujino puolimus pietiniame Afganistane, Kandahar vietovės vakarinėje pusėje, kur paskirti Kanados kariai, įtraukti į stipriausius Talibano pasalinius puolimus ir ŠAS kautynes prieš Talibano gana stiprius, apsučius kovotojus. Lig šiol prarastos 42 Kanados karių gyvybės, Vokietija nepraradusi nei vieno kario. Nors ŠAS sutarime sakoma, kad puolimas bet kurio vieno nario (krašto) lygus visiems, tikroji kovos prieš Talibaną našta kur kas nelygiai krinta tarp visų.

40-tasis kanadietis, žuvęs stipriai šarvuotame Pietų Afrikos gamybos Nyala RG-31 autovežimyje stipriu sprogmeniu šalia jo, Mark Andrew Wilson, dviejų mažamečių vaikų tėvas iš gausios Kanados Londono šeimos, palaidotas spalio 16 d. Šv. Petro katalikų kapinėse iš “Mary Immaculate” šventovės, kurioje laikinai vyksta sekmadienių šv. Mišios Londono lietuviams, vyskupijai uždarius Šiluvos Marijos liet. parapijos pastatą dėl jo struktūros nesaugumo. Lietuviai jautėme, lyg praradę saviškį, lyg mūsų paskiros vienatvės būtų susilietusios

Kanados karinės pajėgos Afganistane jau nuo 2002 metų ir pramatytos likti iki 2009-tų. Tačiau jau dabar pratomos neužtekintos karių pajėgos jų pamainoms. Dėl nelygios karinės atsakomybės naštos išsidalinimo ŠAS dalyvaujančių kraštų kariniuose įsipareigojimuose šiomis dienomis yra išsitaręs Kanados užsienio reikalų ministeris Peter McKay.

Daugiausia aukų Afganistane patyrusios JAV – 341 žuvęs. Britanija sekanti su (paskutiniaus duomenimis) 40. JAV invazija 2001 m. spalio 7 sustabdė Afganistane Talibano valdžios siautėjimą. Kanados kariai atvyko greit po to ir šiandien dar ten tebėra – stengiasi vietiniams atnešti pagaliau tik mums suprantamą demokratinę gerovę.

bei kitose valstybinėse institucijose draudžiama, o politinė veikla negali būti draudžiama, ji turi būti skatinama. Pats organizacijų skirstymas į politines ir visuomenines yra nelogiškas (“tas namas – medinis, o anas – dviejų aukštų”), nes, jei visuomeninės organizacijos veikla prisideda prie valstybės reikalų tvarkymo, ji jau dalyvauja politikoje, yra politinė, nors nepartinė, organizacija.

Partinės reklamos, priklausomai nuo tam tikros partijos daugumos seime, nuo finansavimo, ne tik komercinėse žiniasklaidos priemonėse, bet ir nacionaliniame LRTV yra per daug. Apie tai galima diskutuoti. Tačiau Lietuvoje politinės reklamos, politinės propagandos, politinio raštingumo pamokų, be kurių pilietinės visuomenės neišsugdysime, labai trūksta, todėl apie jos draudimą ar ribojimą negali būti kalbos. Diskusijos dėl politinės, o ne partinės reklamos ribojimo yra kilę iš sąvokų painiavos.

KANADOS ĮVYKIAI

Rašytojų suvažiavimas

Toronto tarptautinis rašytojų festivalis (IFOA) tampa ne mažiau populiarius kaip kino festivalis. Jis, tik 4 metais jaunesnis už pastarąjį, rengtas jau 27-tą rudenį. Kasmet festivalio skaitymuose, vakaruose, pokalbiuose dalyvauja 10,000-12,000 svečių. Beveik dvi savaites trukęs festivalis svarbus ne tik kultūrai, bet ir ekonomikai. Šiometiniame festivalyje dalyvavo daugiau kaip 100 rašytojų, poetų, kritikų, žurnalistų, istorikų, dramaturgų, leidėjų. Skaitytojai turėjo progos susitikti su žinomų Booker, Giller ir kitų literatūrinių premijų laureatais-rašytojais, leidėjais, kino kritikais. Literatūros šventėje ypač daug dėmesio skirta vaikų knygų rašytojams ir pirmųjų knygų autoriams. Festivalio rengėjai, padedant “Starbucks Canada” verslovei, į skaitymus, susitikimus su autoriais nemokamai buvo pakvietę per 1500 moksleivių ir studentų.

Naujoji konservatorių siūloma oro gerinimo programa sulaukė vieningos opozicinių partijų kritikos. Kanada yra pasirašiusi Kioto sutartį, įsipareigodama sumažinti iki 2012 m. oro taršą 6%. Tačiau konservatorių vyriausybė tvirtina, kad tai neįmanoma. Naujajame įstatymo projekte žadama iki 2050 metų sumažinti oro taršą 45-60%. Tokie lėti tempai kelia susirūpinimą daugeliui kanadiečių. Visuotinis atšilimas žmonijai gali kainuoti brangiau nei drauge paėmus du buvusius pasaulinius karus ir Didžiosios depresijos laikotarpį – iš viso 7 trilijonus dol. Tokius skaičiavimus pateikė buvęs Pasaulinio banko vyresnysis ekonomistas Nicholas Stern.

50 milijonų dolerių Toronto Mount Sinai ligoninei paskyrė du broliai Joseph ir Wolf Lebovič. Tai pati didžiausia dovana Kanados sveikatos sistemoje. Abu broliai, išgyvenę “Holokosto” baisumus, pokario metais įsikūrė Toronto. Čia tapo sėkmingais gyvenamųjų namų statybos verslininkais. Per ilgus dešimtmečius sukaupę pelną broliai nutarė paskirti, jų nuomone, tarptautinį pripažinimą gavusiai Toronto Mount Sinai ligoninei. Pirmiausia bus išplėstas ir modernizuotas Moterų ir kūdikių sveikatos skyrius; kitos lėšos bus skirtos pacientų gydymui ir slaugai, mokslo tiriamiesiems darbams.

Toronto Pearson oro uostis pripažintas geriausiu pasaulyje. Po milijonus kainavusių atnaujinimo darbų Kanados didžiausio skrydžių centro keleivių ir orlaivių tarnybų vadybininkai ir tarnautojai susilaukė aukščiausio įvertinimo už modernias technologijas, aptarnavimo kultūrą. Tačiau Toronto Pearson oro uosto naudotojų

mokestis yra vienas didžiausių pasaulyje; atitinkamai pabrango ir keleivių skrydžių kainos.

Daugelyje Kanados miestų vyko karui nepritariančių demonstracijų. Ne itin gausios karo priešininkų, veteranų ir kitų asmenų grupės surengė protesto eisenas ties JAV konsulatu Toronte. Kalbėtojai, jų tarpe ir NDP atstovai, reikalavo kuo greičiau sugrąžinti Kanados karius iš Afganistano. Dauguma kanadiečių, nors ir sielojasi dėl žustančių Afganistane karių, pateisina Kanados įsipareigojimą Afganistanui ir tarptautinei bendrijai. Jie tik ragina Kanados vyriausybę geriau aprūpinti karius ginkluote, rūpintis jų buitimi ir sveikata.

Kanados gynybos ministerija užsakė patobulintus sraigtasparnius, kad jie, be kitų užduočių, galėtų pervežti ir didesnį kiekį karių. Šiais sraigtasparniais Afganistaną pasieks papildoma 85 Kanados karių grupė. Matydama sunkėjančią karių misiją Kandahare, Kanados vyriausybė ragina NATO vadovus teikti daugiau pagalbos kovojant su demokratijos priešininkais – talibanu, tačiau kol kas į raginimus neatsiliepta.

Apie 6 mln. hektarų Br. Kolumbijos ir Albertos kalnapušių miškams kyla didžiulė grėsmė. Pušų vabalams įsikūrus žaliuosiuose plotuose, jie tampa rūdžių spalvos dėmėmis. Vėliau papilkėja ir nudžiūsta. Ši kenkėjų rūšis buvo žinoma ir anksčiau, tačiau ji kenkdavo tik vienos rūšies pušynams. Dabar ji plinta visur, keldama išnykimo grėsmę vertingiems šiaurės pušynams (boreal forests). 1999 m. Br. Kolumbijoje buvo nusiaubta tik 165, 000 ha, 2005 m. šis skaičius padidėjo iki 8.7 mln. hektarų. Stiprūs šalčiai sunaikindavo vabalus, tačiau šiltėjančios žiemos dabar palankios jų dauginimuisi. Albertos provincija per pastaruosius dvejus metus išleido 27 mln. dol. kovai su jais.

Sėkmė loterijoje yra sunkiau įspėjama nei oro permainos. Tačiau tikimybių teorijos specialistai paskaičiavę labai nustebo, kad Ontario provincijos loterijos biuletų platintojai dažniau nei kiti laimi dideles pinigų sumas. Susidomėjimą lošimo teorija padiktavo konkretus atsitikimas. Vienas laimingo bilieto savininkas tik teisme apgynė savo teisę į laimikį. Loterijos kiosko tarnautoja nepastebimai apkeitė bilietą ir pasisavino pinigus. Šis faktas privertė atidžiau patikrinti daugiamilijoninį verslą ne tik Ontario provincijoje, bet ir visoje Kanadoje. Teisėtvarkos pareigūnai siūlo įsigytą loterijos bilietą pažymėti savo parašu; tai padėtų išvengti nesusipratimų. **S.K.**

Painiava...

Atkelta iš 1-mo psl.

O kaip su partine reklama? Norint į šį klausimą atsakyti, tenka politinę ir partinę veiklą trumpai apibūdinti.

Politinė veikla yra nukreipta į valstybės kūrimą ir tvirtinimą. Partijos yra politiniai dariniai, kurių veikla taip pat nukreipta į valstybės kūrimą ir tvirtinimą, tačiau – pagal tam tikrą, savitą tai partijai ideologiją. Politinei ir partinei veiklai palyginti tinka pasitelkti ūkio pavyzdį. Jei ūkio (politikos) sąvoka apima pramonę, energetiką, sveikatos apsaugą, žemės ūkį, tai ūkio šakos (partijos) – tik vieną iš ūkio sričių (pramonę, energetiką ar kokią miškininkystę). Demokratinėje valstybėje pilnavertę politiką gali vykdyti tik partijų visuma, todėl partinė veikla mokyklose, kariuomenėje

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS **QUEEN SYRENA TRAVEL**
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2

ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atskviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

MŪSŲ TĖVYNĖJE

JAPONIJOS INVESTICIJOS

Pasaulyje žinoma Japonijos kompiuterinių ir vaizdo žaidimų bendrovė “KOEI Co., Ltd.” prieš trejus metus Vilniuje įkūrė antrinę įmonę “KOEI Baltija”. Joje pagaminti žaidimai Japonijoje bei Amerikoje yra geriau žinomi negu Europoje. Kompiuterinių ir vaizdo žaidimų aistrui lietuviai pieštus ir modeliuotus objektus greitai galės pamatyti kartu su “Play Station 3” išeinančiame KOEI Kanados žaidime “Fatal Inertia”. Japonijos bendrovė taip pat yra įkūrusi įmones Kanadoje, Singapūre, Kinijoje ir kitur. “KOEI Baltija” Lietuvoje savo produkto neparduoda. Šiuo metu antrinėje įmonėje 16 projektuotojų kuria žaidimų kompiuterinį grafinį apipavidalinimą. Be KOEI, Lietuvoje veikia Japonijos kapitalo informacinių technologijų srities įmonė “Interlogika” Šiauliuose. Pačia didžiausia Japonijos investicija laikoma “Yazaki” korporacijos atėjimas į Klaipėdos įmonę “Baltijos automobilių technika”, kuri netrukus buvo pervadinta į “Siemens-Yazaki Wiring Technologies Lietuva”. Tai didžiausia Vakarų Lietuvos regiono darbdavė, užsienio investicijos šioje įmonėje siekia 86.25 mln. litų. Ji – pirmoji Lietuvoje pradėjo naudotis laisvosios ekonominės zonos teikiama paslaugomis, joje dirba 3,000 žmonių, skelbia DELFI.

METROPOLINIS CENTRAS

Lietuvos seimas spalio 12 d. pritarė, kad Panevėžiui būtų suteiktas metropolinio centro statusas. Panevėžys – didžiausias Aukštaitijos pramonės ir kultūros centras, su 116,000 gyventojų ir turintis įtakos viso regiono plėtrai. Kaip rašo DELFI, jame numatoma statyti prekybos ir pramogų centrą, areną, kurti logistikos centrą. Tikimasi, kad metropolinio centro suteikimas prisidės prie migracijos mažinimo, darbo vietų kūrimo, geresnių darbo ir gyvenimo kokybės perspektyvų Panevėžio regione. Miesto geografinė padėtis yra palanki plėtrai – pro jį driekiasi “Via Baltica”, keli plentai, geležinkelio linija, yra 3 oro uostai. Metropolinių centrų statusą taip pat turi Vilnius, Kaunas, Klaipėda ir Šiauliai.

MAŽIAU CHEMINIŲ GINKLŲ

BNS-OMNI žiniomis, Baltijos jūros žvejai antrus metus iš eilės savo tinkluose randa ypatingai mažai Antrojo pasaulinio karo laikų sprogmenų su cheminiais užtaisais. Danijos pateiktais duomenimis, 2005 m. į tinklus pateko 105 kg sveriantys keturi sprogmenys, kurie bu-

vo surūdiję ir iš visų buvo ištekėjusios gumulais virtusios garstyčių dujos. Visi radiniai buvo išmesti atgal į jūrą. 2004 m. žvejų atrastų 4 sprogmenų bendras svoris buvo 140 kg, o 2003 m. – 1110 kg. Daugiausia cheminių ginklų iš dugno ištraukta 1991 m. – 103 radiniai svėrė 5.3 tonos. Pasibaigus II Pasauliniam karui, Baltijos jūroje buvo nuskandinta maždaug 40,000 tonų cheminių ginklų. Viena iš kapaviečių yra už 129 km į vakarus nuo Lietuvos krantų. Per Aplinkos ministerijos ir Karinių jūrų pajėgų atliktus tyrimus Lietuvos ekonominėje zonoje esančio cheminio ginklo laidojimo rajone cheminių medžiagų poveikio jūrinei aplinkai nebuvo pastebėta, tačiau ten žvejoti nepatariama, bet ir neuždrausta. Patekusios į tinklus medžiagos sukelia pavojų žvejų sveikatai.

DISKRIMINACIJOS SKUNDAI

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba daugiausia skundų sulaukia dėl diskriminacijos amžiaus ir lyties atžvilgiu, praneša BNS-DELFI. 2005 m. ataskaita rodo, kad iš visų tarnybos sulauktų skundų 23% buvo dėl diskriminacijos amžiaus atžvilgiu, 22% – lyties, 11% – etninės nepriklausomybės. Tarnyba pernai nagrinėjo 133 galimus diskriminacijos atvejus, o 2004 m. – 57. Europos parlamento ir tarybos sprendimu (2006 m. gegužės 17 d.), 2007 m. paskelbti Lygių galimybių metais.

DAUGIAU AUTOMOBILIŲ

Šiomet iki spalio 1 d. valstybės įmonė “Regitra” iš viso registravo 10,500 naujų ir 268,900 vartotų ir į Lietuvą pirmą kartą įvežtų lengvųjų automobilių, praneša DELFI. Iš viso 100,100 į Lietuvą įvežtų vartotų lengvųjų automobilių buvo registruoti – tai yra 31.7% daugiau, nei atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu. Šis registravimas išaugo visose savivaldybėse. Kauno miesto savivaldybės fiziniai ir juridiniai asmenys registravo 42.9% daugiau vartotų lengvųjų automobilių, Klaipėdos miesto – 36.9% daugiau, Vilniaus miesto – 31.1% daugiau. Palyginus su atitinkamu laikotarpiu pernai, naujų automobilių registruota 36.3% daugiau (buvo 7,700). Daugumą naujų automobilių registravo Vilniaus miesto savivaldybės fiziniai ir juridiniai asmenys. 2006 m. spalio 1 d. duomenimis, valstybės įmonės “Regitra” duomenų bazėje buvo 1.57 mln. įrašų apie šalyje registruotus lengvuosius automobilius, – per 100,000 daugiau, negu šių metų pradžioje. **RSJ**

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir “Tėviškės žiburiams”. Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

LIETUVIŲ TELKINIUIOSE

Lietuvių dienos Los Angeles

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Ši jubiliejinė Los Angeles lietuvių šventė prasidėjo rugsėjo 24-ąją, kai vyko su Los Angeles susigiminiavusių miestų renginiai “The Grove” prekybos centre, šalia Beverly Hills. Tarp 22 su Los Angeles partnerystės sutartis sudariusių miestų-seserų yra ir mūsų šalies “laikinoji sostinė” Kaunas. Tad minėtą sekmadienį šioje šventėje buvo ir lietuviškas akcentas – šoko LA lietuvių tautinių šokių grupė “Spindulys”, dalyvavo JAV Lietuvių bendruomenės Los Angeles apylinkės pirmininkas Darius Udryns, kuris, beje, buvo ir vienas iš šio renginio organizacinio komiteto narių. Iš Lietuvos pusės, Kauno miesto savivaldybės ir tarybos narių, verslininkų susidomėjimas šiuo projektu pasirodė labai menkas – prieš šventines iškilmes didžiausiame Kalifornijos mieste vykusioje “miestų-seserų” dviejų dienų verslo konferencijoje lietuviams be D. Udrio atstovavo tik keli vietiniai mūsų tautiečiai verslininkai. Kauniečiai valdininkai vos-ne-vos – ir tai po pakartotinio prašymo – tęsėgebėjo išsiųsti oficialią savo miesto vėliavą... Nė vienas jų JAV taip ir neapsilankė.

Šventė prasidėjo “Delfinų” koncertu

Lietuvių dienų renginiai įgavo kultūrinį “pagreitį” ketvirtadienį, rugsėjo 28-ąją, kai lietuviškos Šv. Kazimiero parapijos salėje koncertavo viena populiariausių Lietuvoje pop muzikos grupė “Delfinai”. Pirmą sykį Los Angeles pasirodžiusi įžymiųjų vaikinių iš trijų Lietuvos miestų – Kauno, Plungės ir Vilniaus – trijulė, vadovaujama Stano, puikiai pradėjo nuotaikingą 4 dienų šventės programą.

Užpraeitą penktadienį prasidėjo ir pirmosios, po 15 metų pertraukos LA lietuvių suorganizuotos, sporto varžybos. Metų pradžioje atgimęsio “Bangos” sporto klubo valdyba netoliese esančiuose LA “Baldwin Hills Recreation Center” ir “Rancho Cienega Sports Complex” suruošė vyrų krepšinio varžybas. Sekma-

dienį pasibaigusiose varžybose stipriausia tapo Čikagos “Lituanica-I”. Ši komanda aplenkė Orlando (Floridos valst.), San Francisco “Krupniko”, Los Angeles “Bangos” (abi – Kalifornijos valst.) bei dar tris Čikagos miesto komandas – “Kalnapilį”, “Rambyną” ir “Lituanica-2”.

Antrąją vietą iškovojo Orlando miesto lietuviai, kurių gretose kovojo beveik vien tik buvę kauniečiai. Treti liko aikštės šeimininkai “Banga”. Baigmėje “Lituanica-I” pergalė prieš Orlando, FL, penketuką jau buvo įtikinama 55:45, o D. Molis pelnė 37 taškus. Po varžybų “Lietuvių dienų” metu vykusioje apdovanojimų iškilmėse D. Moliui buvo įteiktas MVP prizas, kurį įsteigė šeimos gydytoja Nijolė Glazė. Taip pat prie šių varžybų sėkmės prisidėjo internetinių varžytinių bendrovė www.bidz.com, restoranas-baras “Raudonasis liūtas” bei JAV LB Los Angeles apylinkė. Kaip po varžybų pažymėjo jas suorganizavęs neseniai atsi-kūrusio “Bangos” lietuvių sporto klubo pirmininkas, buvęs kaunietis, jau septynerius metus “Angelų” mieste gyvenantis Vilius Žukauskas.

Po pirmųjų rungtynių tiek varžybų dalyviai, tiek sirgaliai bei vietos lietuviai sugūžėjo į Lietuvių Tautinius Namus Glendale, CA, kur vyko specialiai iš Lietuvos pakviesto DJ Mamania (G&G Sindikatas) vesta diskoteka. Jaunimas šėjo iki paryčių. Todėl nebuvo labai netikėta, kai rytojaus rytą 9 val. rungtynėms su varžybų šeimininkais Čikagos “Lituanica-II” komanda taip ir nepasirodė...

Tarp garbės svečių – Rūta Kilmonytė-Lee

Tuo tarpu pagrindiniai Lietuvių dienų renginiai Šv. Kazimiero parapijos kieme šeštadienį prasidėjo pagal planą – apie vidurdienį šventės vadovai Diana ir Viktoras Raliai pakvietė visus susirinkusius sugiedoti JAV ir Lietuvos valstybinius himnus. Buvo iškilmingai įneštos vėliavos, pristatyti atvykę garbės svečiai: žymiausia lietuvių kilmės Hol-

Los Angeles Lietuvių dienų garbės svečiai – Tony Mažeika ir Rūta Kilmonytė-Lee
Ntr. E. Misevičienės

lywoode išgarsėjusi aktorė Rūta Kilmonytė-Lee.

Rūta Lee kreipėsi į šventės dalyvius, o jos kalbos klausėsi ir LA miesto tarybos narys Tom LaBonge, su Los Angeles susigiminiavusių miestų projekto vadovas. Jis taip pat apsilankė 20-tosiose LA Lietuvių dienose ir daug prisidėjo prie to, kad šiais metais buvo sulaukta labai daug kita-taučių festivalio svečių. Apsilankiusiųjų skaičius viršijo 5 tūkst. per abi dienas, tarp jų daugiau nei 100 kanadiečių (daugiausia jų iš Toronto ir Hamiltono).

Publiką “įkaitino” Kernagis

Tą šeštadienį šventės svečiams šoko LA lietuvių jaunimo ansamblis “Spindulys” (vad. Danguolė Varnienė). Kiek vėliau į sceną pakilo specialiai į 20-ąsias LA Lietuvių dienas pakviestas dainininkas Vytautas Kernagis, išsyk meistriškai “užvedęs” publiką savo žinomiausiais šlageriais.

Po V. Kernagio dainų jau “išilusią” LA Lietuvių dienų publiką linksmينو iš Hamiltono (Kanada) atvykę tautinių šokių grupė “Gyvataras” (vad. Irena Žukauskaitė) bei jiems gyvai akompanavęs ansamblis “Žagarai” (vad. dabartinis ŠALFASS sąjungos pirmininkas Kazimieras Deksnys).

Nukelta į 7-tą psl.

Los Angeles Lietuvių dienų dalyviai – Vilius Žukauskas ir kauniečių grupė

Ntr. E. Misevičienės

Los Angeles Lietuvių dienoje iš k.: koncertavo Vytautas Kernagis; mugėje Jūratė Andrulis su LA LB “Spindulio” ansamblio šokėja

Lietuvių...

Atkelta iš 6-to psl.

Vėliau scenoje pasirodė čikagiečiai – liaudiškos muzikos kolektyvas “Sodžius” (vad. Gintaras Juknys). Juos pakeitė vietos lietuvių šokių grupė “Retro” ir dar pačiose pirmosiose LA Lietuvių dienoje dainavusios sesutės Gri-kavičiūtės – Mimi, Ani ir Loreta. Po jų koncertavo Toronto lietuvių ansamblis “Gintaras” (vad. Romas Jonušonis), kuris pernai atšventė savo 50 metų jubiliejų. Vėliau, dideliame žiūrovų džiaugsmui, vėl išgirdome Vytautą Kernagį. O prieš pat pirmos šventės dienos pabaigą darsyk dainavo ir pop muzikos grupė “Del-finai”.

Vakaras “Hilton” viešbutyje
Po koncerto visi šventės dalyviai buvo pakviesti į Los Angeles apylinkėje Glendale mieste esantį “Hilton” viešbutį, kuriame specialų koncertą 20-ųjų LA Lietuvių dienų proga Vakarų pakrantės lietuviams ir jų svečiams surengė Lietuvių skautų sąjungos užjūrio regiono Ramiojo vandenyno rajono “Rambyno” skautai, šį rudenį švenčiantys savo 40-metį. Gausiai susirinkusiai publikai buvo pasiūlyta pasiklausyti vienos populiariausių “tarptautinių” jaunimo muzikos grupių iš Lietuvos “SKAMP”, kuriems koncertuoti padėjo ne mažiau žinomas DJ Mamania.

Edmonton, AB

Dr. VINCAS KADIS atsiuntė \$300 auką našlaičių kaimui *Vaiko tėviškės namai*. Nuolatiniam rėmėjui nuoširdžiai dėkoja – **KLKM dr-jos centro valdyba**

Hamilton, ON

A.a. ZENONUI STANAIČIUI mirus Hamiltone, jo atminimui reikšdami užuojautą velionies žmonai Aldonai, sūnums Andriui, Tomui bei jų šeimoms, Pauliui, vaikaitėms – Erikai, Aleksai, Emilijai, sesutei Janinai ir šeimai, dėdei Jonui ir visiems giminėms, Kanados lietuvių fondui auکوjo: \$50 M. Šiulienės šeima; \$20 – A. Erštikaitienė, V. Subatnikaitė, J. Stankus, J. Krištolaitis. **J.K.**

Šventės tęsinys ir baigmė
Sekmadienį paskutinė LA lietuvių festivalio diena prasidėjo pamaldomis Šv. Kazimiero šventovėje, kurias laikė klebonas kun. Stanislovas Anužis bei kun. Tomas Karanauskas. Mišiose dalyvavo ir Los Angeles miesto filipiniečių tautybės kunigas Oscar Azarcon Solis. Mišiose giedojo šios parapijos choras, šeštadienį atlikęs Lietuvos bei JAV valstybinius himnus.

Vidurdienį pasirodė Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vaikai, kurie šoko ir dainavo (vad. Marytė New-som). Kaip ir šeštadienį, koncertavo svečiai iš Kanados, Čikagos ir Lietuvos.

Visų LA Lietuvių dienų metu mugėje įvairius suvenyrus, gintaro papuošalus, medžio dirbinius ir lino audeklus, drabužius, knygas, muzikos įrašus... siūlė keliolika prekybininkų. Tradicinio lietuviško maisto taip pat buvo užtektingai – galėjome paskanauti ir šaltibarščių, ir kotletų,

ir balandėlių, ir koldūnų, cepelinų, bulvinių blynų, kugelio ir dešrų su kopūstais. Vaikai mėgavosi “Dadu” ledais, labiau “paaugusieji” – lietuvišku “Utenos” ir “Švyturio” alumi bei midaus gėrimu “krupniku”.

Antrąkart Los Angeles apsilankęs vienintelės Lietuvoje aukštesnės Liaudies amatų mokyklos įkūrėjas dr. Zigmąs Kalesinskas atsivežė savo ir a.a. žmonos Dalios surinktus autentiškus lietuvių liaudies meno kūrinius bei aprangą. Tad Lietuvių dienų svečiai turėjo puikią progą pamatyti unikalią mūsų tautos folkloro parodą. Netrukus atėjo sekmadienio popietė ir po pirmojo Los Angeles Lietuvių dienų krepšinio varžybų nugalėtojų apdovanojimo oficiali šventės programa buvo baigta, prieš tai paskelbus šių metų festivalio loterijos laimėtojus.

Į sceną vėl pakilo 20-ųjų LA Lietuvių dienų komiteto pirmininkas Aidas Mattis, padėkojo visiems dalyviams, svečiams, rėmėjams.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

**830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125**

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%
santaupas1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%
INDĖLIAI:
90 dienų indėlius2.35%
180 dienų indėlius2.50%
1 m. term. indėlius3.80%
2 m. term. indėlius3.80%
3 m. term. indėlius3.85%
4 m. term. indėlius3.85%
5 m. term. indėlius4.20%
RRSP ir RRIF (Variable)1.00%
1 m. ind.3.80%
2 m. ind.3.80%
3 m. ind.3.85%
4 m. ind.3.85%
5 m. ind.4.20%

PASKOLAS

Asmeninės nuo6.35%
nekiln. turto 1 m.6.35%

•**Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai**

•**Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu**

**Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Kazimiero parapijos (Los Angeles, CA), pokylyje žymusis vyrų kvartetas atšventė savo veiklos 40 metų sukaktį. Kvartetą sudaro keturi inžinieriai – Rimtautas Dabšys, Emanuelis Jarašūnas, Antanas Polikaitis, Bronius Seliukas. Jiems akompanuoja muz. Raimonda Apeikytė. Šiame pokylyje jie atliko dviejų dalių meninę programą, pasirinkdami jų pačių mėgstamas dainas. Pirmoje dalyje, akompanuojant Viktorui Raliui, padainavo *Kampelį, Kur gimta pastogė, Jūreivių maršą, Po auksiniais beržais, Gvazdikus, Piršlybas* ir baigė giesme *Parveski, Viešpatie namo*. Po trumpos pertraukos scenoje pasirodė jau ne keturi dainininkai, bet aštuoni – tėvai ir jų sūnūs: Tadas Dabšys, Auris Jarašūnas, Romas Jarašūnas ir Linas Polikaitis. Oktetas gyvai sudainavo dainas – *Polka, Sulaukti negalėjau* ir gilia rimtimi partizanų dainą *Aras*. Žiūrovus nudžiugino ir maloni staigmena – įvairiais instrumentais ir vaikiškais balsais prisijungė trečioji vyrų kvarteto karta – vaikaičiai – visa salė sukliko ir nuaidėjo ovacijos. Šurmulį nutraukė Lietuvos garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, iškviėsdamas kvarteto dainininkus į sceną. Tarė trumpą sveikinimo žodį, apgailėdamas, kad nėra nuolatinės akompanuotojos Raimondos Apeikytės. Jis taipgi dainininkams įteikė Lietuvos tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės už nuopelnus skirtus aukso garbės medalius (apdovanota ir R. Apeikytė). Perskaityti gauti sveikinimai iš Lietuvos ambasados Vašingtone ir rašytojo Kazio Sajos. Sveikinimą atsiuntė ir Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, tik nesuspėta gauti iki šventės dienos. Po įspūdingo koncerto vyko iškilmingi pietūs. Daug tostų pakelta už inžinierių kvartetą, R. Apeikytę ir parapijos ilgą gyvenimą.

Airija

Dubline, Lietuvos ambasadoje, kaip rašoma *Lietuvos rytu*, vykusiame susirinkime Lietuvos žemės ūkio ministerė K. Prunskienė patarė tautiečiams, išvykusiems į užsienį, grįžti į Lietuvą. Pasak ministerės, užsidirbė pinigų tautiečiai pirmiausia turėtų pagalvoti apie grįžimą. Uždelsus keletą metų, būtų prarasta puiki galimybė pasinaudoti Europos sąjungos teikiama parama įsitvirtinti gimtinėje. 2007-2013 metais Lietuva galės panaudoti apie 36 milijonus litų. Pusė jų bus paskirta kaimui. Jauna ūkininko šeima, pateikusi veiklos planą, galės gauti kaip dovaną 150,000 litų. Jei ta šeima parengs investicinį planą, parama galės dar padvigubėti.

Pasak laikraščio, jaunos kartos Airijoje gyvenantys lietuviai kreipia dėmesį į tokias galimybes. Galvojama, dauguma lietuvių Airijoje nelauko savęs emigrantais. Jie čia esą gyvena ir dirba, bet jaučiasi tik kaip svečiai. Šiame krašte yra įsisteigusi verslo sąjunga. Jos pirmininkas M. Mačiulevičius galvoja, kad dauguma lietuvių anksčiau ar vėliau grįš į Lietuvą. Šiuo metu Airijoje veikia apie 200 lietuviškų prekių parduotuvių, dirba keli šimtai lietuvių verslininkų.

Austrija

Austrijos lietuvių vaikai spalio 21 d. rinkosi į pirmąsias pamokas ką tik įsteigtoje lietuviškoje mokykloje, kaip skelbia interneto tinklalapis www.lietuviams.com. Kartu su rašytoju Jeronimu Laučiumi, jo knygomis ir lietuviškomis pasakomis mokslo metus pradėjo beveik dvidešimt Vienoje ir jos apylinkėse gyvenančių lietuvių vaikų. Savo veiklą dar labiau suaktyvinti tikisi ir prieš kelis mėnesius atkurta Austrijos lietuvių bendruomenė. Pirmą kartą lietuvių bendruomenė šioje šalyje buvo įsteigta prieš daugiau kaip dešimtmetį ir vienijo apie 50 tautiečių, tačiau po metų ji buvo pervadinta į Austrų-lietuvių draugiją. Kelerius pastaruosius metus lietuviai pirmą mėnesio ketvirtadienį susitikdavo “Operncafee” kavinėje. Bendruomenės vadovės Jadvygos Kuršilienės teigimu, sumanymas kurti lietuvišką mokyklą kilo po bendruomenės kalėdinio susitikimo. Kol kas mokyklėlė glausis Lietuvos ambasadoje Vienoje esančiuose atskiruose nuošaliuose kambarėliuose. Gauta lietuvių kalbos vadovėlių bei pratybų sąsiuvinų, turima nemažai labai gražių vaikiškų lietuviškų knygelių skaitymui bei metodinės literatūros. Anot J. Kuršilienės, yra būrelis savanorių, kurios mielai padeda lietuvių vaikams mokytis ir nepamiršti lietuvių kalbos, dainuoti lietuviškas daineles, žaisti lietuviškus žaidimus, vaidinti ir pabendrauti tarpusavyje.

Didžioji Britanija

Lietuvos turizmo centras atidarytas Londone lapkričio 7 d. Jis – šeštasis Lietuvos turizmo informacijos centras užsienyje – įkurtas miesto centre, šalia Lietuvos ambasados (adresas Gloucester Place 86). Centras Didžiojoje Britanijoje padės populiarinti šalies turizmo galimybes, kurti Lietuvos, kaip patrauklios turizmui šalies, įvaizdį, skleisti informaciją. Jam vadovaus Indrė Trakimaitė. Centro atidarymo data pasirinkta, nes lapkričio 5-9 d.d. Londone vyks ta vienas svarbiausių metų turizmo renginių – Pasaulinė turizmo paroda. **JA.**

GEDIMINAS KURPIS

Tęsinsys iš 44 nr.

**Šiomet Lvovui sukanka
750 metų**

Į Lvovo, ukrainietišškai *Lviv*, senamiestį įvažiuavom jau vėlokai, bet kadangi vasaros dienos būna ilgos, dar turėjome laiko apeiti didelę dalį senamiestčio su vadove, kuri per 13 metų čia gyvendama su Lvovu susipažino labai gerai ir mums nuoširdžiai aiškino įvairias detales, žymius ir nežymius įvykius. Kitą dalį apėjome sekantį rytą be vadovės. Mūsų viešbutis buvo tolokai nuo senamiestčio, tad sutemus tik dalis mūsų ekskursijos susigundė tramvajumi grįžti senamiestin.

Lvovas jau iš pat pradžių lankytojiui sudaro kadaise labai elegantišku buvusio miesto vaizdą. Pastatai papuošti įvairiom statulėlėmis, bareljais, gražiais balkonais, kaltos geležies varteliais, aikštėse skulptūros, daug medžių. Ir pastatai, ir šventovės įvairuoja savo architektūriniais stiliais – itališkas renesansas, barokas, *Art nouveau*, romaniškas ar klasiškas stilius. Turistinė knygelė teigia, kad architektūros studentai iš Europos ir Amerikos atvyksta į Lvovą pastudijuoti gryno itališko stiliaus (italų renesansas atkeliavo XVI-XVII š.) pastatų. Ukrainos valdžia teigia, kad daugiau nei pusę Ukrainos architektūrinių paminklų galima rasti Lvo ve. Užtat Lvovo senamiestis yra įrašytas į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.

Miestas, atrodo, vėluoja pasirošti 750-čiui, nes gatvėse dar daug griovių, kuriuose slepia telefono ir elektros linijas arba gal kai kur ir vandentiekį, kanalizaciją. Tą pirmą

vakarą Danutė tiek mums priaiškino, išvedžiojo po visas šventoves ir katedras, kad man net persipildė atminties registrai. Tik vakare pasiskaitęs kelionių vadovą, savo užrašus, kitą dieną iš naujo viską apžiūrėjau ir atpažinau.

Gerai atsiminiau tik, kad Lvovas turi chronišką problemą su vandentiekiu: rezervuarai kartais ištuštėja ir, kol iš naujo pripildomi, miestui vanduo nebūna tiekiamas. Užtai viešbučiuose (ir privačiuose namuose) žmonės prisipila kibirus ar vonias vandens, kad nutrūkus vandentiekiui turėtų bent būtinausiems reikalams (problema atsirado todėl, kad miestas stovi netoli Bugo ir Dniestro upių baseino, ir tomis upėmis vanduo nuteka į rytus ir į vakarus, o miestui nedaug telieka). Atėjęs į viešbutį – “Gostinica Hetman” – tuoj ir suradau kibirą su vandeniu, bet, laimei, man jo nepritrūko ir iš vandentiekio sistemos.

Lvovas – liūtų miestas

Miestą 1256 metais įsteigė Haličo kunigaikštis, vėliau karūnuotas karaliumi, Danilo savo sūnaus Lev (Liūto) garbei. Todėl ir dabar miestas pilnas liūtų – statulos, pastatų papuošalai, miesto herbas. Jau XIV š. Lvovas tapo dideliu miestu, prekybos ir amatų centru, bet jo istorija yra gana paini. Haličo kunigaikščių dinastijai pasibaigus, kurį laiką priklausė kartu su Lucku kunigaikščiui Liubartui, bet vėliau ėjo iš rankų į rankas, tai priklausė lenkams, tai vengrams, tai vėl lenkams; jį nusiaubė ir kazokai su totoriais, ir valachai, ir švedai. Bet miestas ne tik išsilaikė, bet ir klestėjo – tapo mokslo ir meno centru. Per I Lietuvos-Lenkijos padalinimą 1772 metais Lvovas teko Austrijos imperijai, buvo pavadintas Lembergu. Po I Pasaulinio karo liko Lenkijoje, po II-jo – Ukrainoje.

Lvovo pagrindinę gatvę, Laisvės prospektą, puošia Lesia Ukrainkos ir Taras Ševčenkos (kuris neseniai pakeitė Lenino) paminklai apsupti žolės vejų ir gėlių lysvių, o jo šiauriniam gale, lyg taškas po

šauktuku, stovi puošnūs operos ir baletu rūmai. Nuo jų truputį į rytus šviesiai žalias Dramos teatro pastatas. Jo kaimynystėje Vaikų teatras, kurio populiariausias vaidinimas, pasak turistinės knygelės, yra pasaka apie Karalių Liūtą. Danutė pasakojo, kad netoli jo yra Lėlių teatras ir kavinė vardu *Lialia*, kur galima paragauti pyragaičių su į šokoladą įvyniotais lašiniiais. Lvovo kavinačių turkiška kava, kurios teko paragauti, labai stipri ir skani, panaši šiek tiek į itališką *espresso*.

Miesto pagrindinę Turgaus aikštę puošia keturios statulos jos kampuose, o jos vidury miesto rotušė, kuri mums lankantis buvo remontuojama, bet prie pagrindinio įėjimo stovintį liūtą nufotografavau. Taip pat prisiliejęs prie Turgaus aikštės yra romantiškas “Itališkas kiemas”, papuoštas kolonomis ir arkadomis, kur vasaros metu būna įrengta jauki kavinė. Mieste daugiau nei dešimt didesnių meno ir istorijos muziejų, trys aukštojo mokslo institucijos: Lvovo universitetas, Lvovo politechnikos universitetas ir Ukrainos Katalikų universitetas; apie 50 gražių šventovių ir net keturios katedros: Graikų katalikų Bernardinų katedra (remontuojama) ir Šv. Jurgio katedra (ypatingai graži, baroko stiliaus), Armėnų katedra (pati seniausia, atrodo kaip romaniško stiliaus pastatas), Romos arba lenkų katalikų Lotynų katedra (neogotiško stiliaus), ukrainiečių ortodoksų irgi pavadinta Šv. Jurgio katedra.

Pagaliau atėjo laikas ankstyvą popietę vykti toliau. Susitikom visi prie Fedorovo, Lvovo XVI š. pirmojo spaustuvinininko, paminklo ir iš ten išsijudinom į tolimesnę kelionę, nes šiandien, šeštadienį, liko dar ne tik aplankyti Žovkvą ir Krehivo vienuolyną, bet ir išvažiuoti į Lenkiją. Į Lvovą, kaip ir į Krokuvą, norėčiau dar syki kada nors sugrįžti, nes jaučiu, kad daug ko įdomaus dar neapžiūrėjau. Net šokolade įvyniotų lašinių ne-paragavau.

**Paskutiniai sustojimai
Ukrainoje**

Pavažiavę apie pusvalandį atsidūrėme buvusioje didžiulėje Žovkvos turgaus aikštėje. Priešais buvo gana dideli rūmai (turistinė knygelė vadinami pilimi), kuriuos XVI š. pastatydino turtingas bajoras Žolkievski, karaliaus Jan III Sobieski protėvis, bet vėliau jie ėjo iš rankų į rankas ir naujieji savininkai, turtingi ir įtakingi lenkų magnatai, juos perstatinėjo, remontavo – taigi, tai ne originalas, kuris gal ir buvo panašesnis į pilį. Dešinėje pusėje matėsi pats miestelis, kuriame daug gražiai dekoruotų namų (per I ir II Pasaulinį karą miestelis mažai nukentėjo) ir daug šventovių, kurių sovietai negriovė, turbūt dėlto, kad vis tik šis miestelis yra užkampis, toliau nuo svarbių prekybos ar pramonės centrų. Įėjome tik į bazilijonų šventovę, kurios vienoje koplyčioje sienas puošia Vilniaus vaizdai.

Vėl pusvalandis, ir mes prie Krehivo graikų katalikų vienuolyno. Vienuolynas apjuostas aukšta mūrine tvora, iki vartų veda didelių medžių alėja. Įėjus į kiemą, matosi viena mūrinė šventovė, trys mūriniai vienuolyno pastatai, viena medinė šventovė su trimis žemais bokštais (užbaigtais stilizuotais moderniais “svogūnais”), kuri viduje gražiai ir įdomiai dekoruota, ir žema medine varpine, kurioje nesimatė varpų. Nors žmonių buvo nemažai, bet kieme viešpatavo tylą ir ramybę, galėjome ant pievos saulutėje atsigulę šiek tiek pailsėti.

Šis bazilijonų vienuolynas pastatytas 1658 metais, pagrindinai restauruotas (pridedant medinę šventovę ir varpinę) 1991 metais, gausiai maldininkų lankomas, nes turi dvi stebuklingas ikonas. Kaip jau minėjau, jis kandidatuoja į *Lavras*, bet dar neturi savo šventojo. Du Krehivo vienuoliai buvo popiežiaus Jono Pauliaus II paskelbti palaimintaisiais 2001 metais ir jų šventumo bylos dar tęsiasi. Tai vienuolis kunigas Severijan Baranyk (1889-1941?) ir

**Paminklas pirmajam Lvovo
spaustuvinininkui Fedorovui**

**Lvovo liūtas – statula priešais
miesto rotušę**

brolis Jakym Senkivski (1896-1941?), abu 1941 metais KGB suimti ir turbūt nukankinti.

Šiame vienuolyne mus nustebino vedlys vienuolis, prakalbinęs mus lietuviškai. Pasirodo, jis Klaipėdos krašto lietuvis ir dar neblogai prisimena lietuvių kalbą, nors kalba su akcentu. Iš vienuolyno važiuavome Lenkijos link pasienio ties Hrebenne/Rawa Ruska perėjimo punktu. Ten pakliuvom ant rūsčios žiežulos pasienietės uniformoje, kuri mus užlaikė daugiau nei porą valandų. Bet, kaip sako vokiškoj dainelėj, “Es geht alles vorüber, es geht alles vorbei...” (*Viskas praeina, viskas praeina*), taigi ir mes, pagaliau išsijudinę iš Ukrainos, praėjome greitai pro lenkų muitinę, bet Liubliną ir savo viešbutį “Hotel Campanile” pasiekėm jau sutemus.

**Nuotraukos G. Kurpio
(Bus daugiau)**

Krehivo vienuolyno vartai

Iš kairės į dešinę: Lvovas – kavinės “Kafe Ararat” dekoruotos durys; Šv. Jurgio katedra Lvo ve; Žovkvos didikų rūmai

Lietuvių meno galerija Vokietijoje

PETRAS VERŠELIS

Spalio 8 d. Hüttenfelde Meilė Veršalienė atidarė meno galeriją. Atidarymo iškilmėse be vokiečių pareigūnų iš apskrities ir miesto dalyvavo ir Vytautas Landsbergis bei ambasadorius Evaldas Ignatavičius.

Pasakęs trumpą kalbą, naują galeriją oficialiai atidarė Lampertheimo miesto burmistras Erich Maier. Į juostos perkirpimo procedūrą jis pakvietė ir Vytautą Landsbergį, naujai atstatytos nepriklausomybės Lietuvos pirmąją valstybės galvą ir dabartinį Europos parlamento atstovą. Po to Vytautas Landsbergis tarė sveikinimo žodį ir palinkėjo galerijos savininkei Meilei Veršelienei sėkmės naujame kultūriniame darbe. Paskutinis kalbėtojas buvo Lampertheimo miesto dalies Hüttenfeldo seniūnas Walter Schmitt, kuris pristatė pirmoje “Meilės” galerijos parodoje dalyvaujančius dailininkus.

Parodos *Meno įvairumas Hüttenfelde* pavadinimas nusako, kad ji buvo skirta miesto dalies kūrėjams. Pabrėžtina, kad iš septynių menininkų tik du vokiečiai (Alexander Breithaupt ir dr. Willi Hanf), o kiti lietuviai, nors lietuviai sudaro mažiau kaip dešimt nuošimčių Hüttenfeldo gyventojų. Walter Schmitt baigus menininkų pristatymą, savininkė padėkojo visiems atvykusiems į atidarymą.

Pirmoji alfabeto tvarka iš lietuvių yra dailininkė Jūratė Batūraitė-Lemkienė, gimusi Vokietijoje, augusi Australijoje, brendusi Kanadoje. Lemkienė, turėjusi daug parodų Kanadoje, Vokietijoje ir Lietuvoje, gyvena Hüttenfelde nuo 1979 m. ir mokytojauja Vasario 16 gimnazijoje. Be to, ji yra Lampertheimo liaudies aukštosios mokyklos meno docentė. Jūratė Lamkienė, paskaitininkė, yra buvusi “Aušros” tunto tuntininkė.

Marija Dambriūnaitė-Šmitienė, gimusi ir augusi JAV, Hüttenfelde gyvena ir Vasario 16 gimnazijoje mokytojauja nuo 1976 m. Yra žurnalistė ir fotografė. Savo nuotraukomis apie Vokietijos lietuvių gyvenimą ji aptarnauja per trisdešimt metų visą išeivijos lietuvių spaudą. Parodų ji lig šiol turėjo tik Vasario 16 gimnazijoje. Ji yra ateitininkė ir gimnazijos ateitininkų kuopos globėja.

Izolda Zacharias, gimusi Lietuvoje, gyvena tik devynerius metus Vokietijoje, o į Hüttenfeldą atvažiavo tik 2004 m.

Nukelta į 12-tą psl.

Baltiečių meno paroda

Baltiečių menininkų rankdarbių ir tautodailės paroda vyko Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje spalio 28-29 d.d. Su savo rodiniais dalyvavo šių trijų tautybių 17 narių – du jų torontiečiai D. Lelienė ir G. Repečka, kuris pasirodė su savo medžio skulptūromis. J. Adamonienė pasirodė su savo darbo išsiuvinėtais užvalkalais ir J. Bernotienė su dygsniuotų antklodžių rankdarbiais. Paroda veikė šeštadienį, spalio 28 nuo 11 v.r. iki 6 v.v. ir sekmadienį, nuo 9.30 v.r. iki 3 v.p.p. Parodą po 11 val. Mišių atidarė Baltiečių menininkų draugijos pirm. Romas Verbyla. Jis pristatė parodoje dalyvavusius menininkus. Programą atliko 5 porų latvių

tautinių šokių grupė, vadovaujama Mairos Kaninš. Kalbėjo Latvijos garbės konsulas Roberts Klaiše. Lietuvos ambasadorė Sigutė Jakštonytė dėl nepalankaus oro Montrealio negalėjo laiku pasiekti. Vyko graži loterija, kurią vedė pirm. R. Verbyla. Buvo galima pasivaišinti užkandžiais, pyragais, vynu ir kava, o Latvijos garbės konsulas pavaišino latvišku alumi. Atsilankę buvo patenkinti ne tik rodiniais, bet ir pačiu parodos pobūdžiu. Baltiečių menininkų dr-jos valdybą sudaro: pirm. R. Verbyla, vicepirm. Peeter Altosar, latvių atstovės Inara Leimaniš ir Mara Rudzite, estų Hile Viires bei lietuvių Alvyra Povilaitienė. **Inf.**

Torontietis Gintaras Repečka pasirodė su savo medžio skulptūromis

J. Adamonienė pasirodė su savo darbo išsiuvinėtais užvalkalais

J. Bernotienė prie savo rankdarbių – dygsniuotų antklodžių

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kauno valstybinis dramos teatras “Girstučio” kultūros centro salėje spalio 21 ir 22 dienomis pastatė Marius Macevičiaus pjesę *Antoškos kartoškos*. Tai pirmoji drama, atvirai ir su humoru kalbanti apie skaudžią šandienos problemą – masinę lietuvių emigraciją į užsienį. Spektaklio režisierės Ramunės Kudzmanaitės nuomone, vienas šios pjesės privalumų yra sovietinės praeities refleksija: toji praeitis ir yra viena iš nemielo gyvenimo Lietuvoje ir noro iš čia pabėgti priežasčių. Spektakliui scenografiją ir kostiumus sukūrė dailininkė Laura Luišaitytė, spektaklio kompozitorius Vidmantas Bartulis. Pagrindinius vaidmenis atliko Eimutis Kvoščiauskas (Antanas), Jūratė Onaitytė (jo mama Birutė). Spektaklyje taip pat vaidino aktoriai Milė Šablauskaitė, Robertas Vaidotas, Vilija Grigaitytė, Ugnė Rukšaitė, Albinas Budnikas ir Ričardas Vitkaitis. Turinyje – Antano mama Birutė grįžta trumpam laikui iš Škotijos parduoti buto pajūryje. Tuo tarpu Antano namai – vienintelis likęs ryšys su beviltiškai išimylėjusia ir aferisto apgaudinėjama mama. *Antoškos kartoškos*, tai kelionė iš Vilniaus oro uosto namo prie jūros, kelionė į Antano vaikystę, šeimą, save.

Lietuvos muzikų rėmimo fondas kiekvieną rudenį, kai po vasaros atostogų grįžta į Vilnių akademinė visuomenė, studentai, pradeda naują “Alma mater musicalis” koncertų ciklą Šv. Jonų šventovėje. Septynių koncertų ciklas tęsiasi pirmaisiais mėnesio pirmadieniais nuo spalio iki kitų metų balandžio. Šiomet publikai žadama įdomi programa: dainuos solistas Virgilijus Norieka, koncertuos Šiaulių kamerinis choras “Polifonija”, savo eiles skaitys poetas, Valstybinės premijos laureatas Algimantas Baltakis, poetas Aidas Marčėnas. Viena iš koncertų skambės kompozitoriaus prof. Vytauto Laurušo muzika, atliekama Valstybinio Vilniaus kvarteto ir solistų. Ciklo metu pasirodys Vilniaus savivaldybės choras “Jauna muzika”, M. K. Čiurlionio kūrinius skambins pianistas iš tolimos Argentinos Aleksandras Panizza. Pirmasis “Alma mater musicalis” koncertas įvyko spalio 2 dieną paminėti W.A. Mozarto 250 metų gimimo jubiliejui: jo kūrinius atliko Vilniaus universiteto kamerinės muzikos ansamblis ir solistai Justinas Linkevičius, Rūta Kaladytė-Lokominienė, Raminta Vaicekauskaitė, dirigavo prof. Saulius Sondeckis.

Vilniaus mažasis teatras į savo repertuarą įtrauks ir spektaklių vaikams. Spalio 22 dieną prasidėjo režisieriaus Rimo Tumino projektas “Mažoji teatro pasakos”. Spalio 29 dieną įvyko premjerinis spektaklis, Hans Christian Andersenso pasaka *Coliukė*. Režisierius – Sigitas Račkys, vaidino R. Tumino ir S. Račkio kurso Lietuvos muzikos ir teatro akademijos jaunieji aktoriai. Pasak teatro vadovo R. Tumino, šiuose spektakliuose “bus puiki galimybė pasireikšti jauniems mūsų teatro aktoriams, o aktorystės meną dar tik studijuojantis jaunimas bus įvestas į teatro gyvenimą. Spektakliai vaikams taps tarsi studijų-fantazijos laboratorija, kurioje studentai mokysis valdyti charakterius, atskleisti įvykius ir situacijas, tobulins išraiškos meną, itin svarbų vaidinant vaikams.” Šį sezoną bus vaidinama iš viso per 20 pasakų, suskirstytų į tris spektaklių blokus, kurie bus keičiami atsižvelgiant į vaikų grupes, komponuojant mozaiką iš pasaulio pasakų, neapsiribojant vien tik žinomomis, populiariomis pasakomis. Sekmadieniniai spektakliai vaikams bus vaidinami po du kartus, 12 val. ir 3 val. p. p.

Švedų rašytoja Anna Karin Eurelius, spalį viešėdama vienoje Šiaulių mokykloje, sakė, kad ji išimylėjusi Lietuvą savo pirmojo vizito metu. 1991 metais ji lankėsi su Švedijos rašytojų delegacija ir vietoj vienos savaitės prabuvo dvi. Ano apsilankymo išpūdziai pateko į jos romaną *Madonna Svensson*, kuris neseniai pasirodė lietuvių kalba. Rašytoja yra parašiusi 26 knygas vaikams ir 4 romanus suaugusiems.

Oskaro Koršunovo teatro (OKT) spektaklis *Istabioji ir gaudžioji Romeo ir Džuljetos istorija* Ispanijos Madrido Rudens teatro festivalyje suvaidintas keturis kartus sulaukė publikos ovacijų ir kritiškų pagyrimų spaudoje. Spalio 11 – lapkričio 9 dienomis vykstančiame festivalyje pristatomos 36 teatro, muzikinės ir šokio trupės iš įvairių pasaulio valstybių. OKT teko vaidinti vienoje iš Abatijos teatro salių buvusioje šventovėje. Tokioje kamerinėje aplinkoje, jaučioje 200 vietų saliukėje, aktoriai jautėsi “kaip prieš padidinamąjį stiklą”. Pirmą vakarą teatro kolektyvą pasveikino Lietuvos ambasadorius Ispanijoje Mečys Laurinkus ir Ispanijos kultūros ministras. Vos grįžęs iš Ispanijos, teatras išvyko gastrolių į MESS festivalį Bosnijos sostinėje Sarajeve, kur spalio 20 dieną pristatė kamerinį spektaklį *Grimo opera*. **G.K.**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 70 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.35%	Asmenines paskolas nuo7.00%
180-364 d. term. ind.2.60%	
1 metų term. indėlius3.20%	Sutarties paskolas nuo7.00%
2 metų term. indėlius3.35%	Nekiln. turto paskolas:
3 metų term. indėlius3.40%	Su nekeičiamu nuošimčiu
4 metų term. indėlius3.45%	1 metų5.35%
5 metų term. indėlius3.55%	2 metų5.50%
1 metų "cashable" GIC3.25%	3 metų5.75%
1 metų GIC-met. palūk.4.00%	4 metų5.80%
2 metų GIC-met. palūk.4.00%	5 metų5.95%
3 metų GIC-met. palūk.4.10%	
4 metų GIC-met. palūk.4.20%	Su keičiamu nuošimčiu
5 metų GIC-met. palūk.4.25%	1, 2, 3 metų ...6.00%
RRSP, RRIF "Variable"2.50%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.4.10%	Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.4.20%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.4.30%	Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.4.40%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.4.50%	
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%	
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.25%	

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

YPATINGAS BŪDAS TAUPYTI

MOKAME

AUKŠČIAUSIAS PALŪKANAS KANADOJE*

SKAMBINKITE

416-532-3400

* 1 metų GIC

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos "PARAMOS")
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

HomeLife

Victory Realty Inc., Brokerage*
10720 Yonge Street, Suite 226
Richmond Hill, ON L4C 3C9

Laima Slizauskas

pirkimo ir pardavimo atstovė
Mielai Jums patarnausiu namų pirkimo-pardavimo reikalais

TEL: 905-737-0033 416-803-9133 (neš.)
FAX: 905-737-3132 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

Kova su lenkiškumu Vilniuje

Kada Vilniaus rajone bus įvestas tiesioginis valdymas?

DR. KAZIMIERAS GARŠVA,
"Vilnijos" draugijos pirmininkas

Didesnieji Lietuvos kaimynai domisi anksčiau jiems priklausiusiais kraštais ir bando juos įtakoti. Rusija bando paveikti Ukrainos, Gudijos, Gruzijos, Moldovos ir kitų posovietinių respublikų gyvenimą. Latvijoje tikisi pasireikšti rusiška partija "Už žmogaus teises vieningoje Latvijoje". Lietuvoje "Vienybės. Jedinstvo. Jednosc" darbą tęsia Lenkų rinkimų akcija, bandanti pritraukti ir rusų, gudų organizacijas.

1. Su Stalinu – už Lietuvą!
Sukanka 60 metų, kai LKP CK priėmė nutarimą kovai su lietuvių nacionalistais įsteigti 300 lenkiškų mokyklų. Prieš nepagrįstą lietuviškų mokyklų vertimą lenkiškomis LTSR Aukščiausiojoje taryboje protestavo rašytojas A. Vienašius.

J. Stalino sėkla dabar duoda vaisius. Nepriklausomoje Lietuvos respublikoje prasidėjo devintasis lenkinimo laikotarpis. Pažeidžiant konstituciją ir kitus įstatymus į pietus nuo Vilniaus daugiausia lietuvių kilmės paprastai kalbantys piliečiai mokomi ne gimtąja, o naujosios tautybės užsienio kalba. Jie pakankamai nesupažindinami su teisinga jų giminės istorija ir dažnai neturi galimybės pasirinkti mokyklos gimtąja ar valstybine kalba. Tėvynę jie laiko "Vilenskižn", Lietuvą ar Lenkiją.

Kai 1918-1922 m. etninės lietuvių žemės buvo kuriama ir ginama Lietuvos valstybė, nutautinti rytų Lietuvos tautiečiai dažnai geriausiu atveju nieko nedarė, o blogiausių atveju su J. Pilsudskiu, L. Želigovskiu kovojo prieš savo Tėvynę ir valstybę, organizavo POW šamokslus. Kai 1990-1991 m. buvo atkuriamas ir vėl ginamas sava valstybė, dauguma lenkų atstovų susilaikė balsuodami už jos atkūrimą ir prakaitavo Koordinacinėje taryboje lenkų teritorinei autonomijai kurti, bėgiojo į jos ir Jedinstvos meetingus. Kai susipratę piliečiai stengiasi stiprinti savo valstybę, privilegijomis apdovanoti lenkų veikėjai rėkia apie pažeidžiamas jų teises ir reikalauja jiems be dokumentų atiduoti brangiausią Vilniaus žemę. Šimtui geriausiai prieš Lietuvą kovojusių karininkų tos žemės neteisėtai dovanoto okupacinis Lenkijos režimas.

2. Kas ta Lenkų rinkimų akcija?

Lietuvos lenkų rinkimų akcijai (LLRA) pradžią davė LKP CK organo "Raudonoji vėliava" ("Czerwony sztandar") ir TSRS lenkų respublikos organizatoriaus I. Tichonovičiaus 1988 m. gegužės 3 d. Vilniaus pedagoginiame institute įsteigta Lietuvos lenkų kultūros draugija, 1989 m.

atsiskyrusi nuo Lietuvos kultūros fondo ir pavadinta Lietuvos lenkų sąjunga. Kai rinkimuose leista dalyvauti tik politinėms partijoms, Lietuvos lenkų sąjungos nariai įsteigė Lietuvos lenkų rinkimų akciją. Tai vienintelė organizacija Lietuvoje, kurioje tie patys žmonės pagal reikalą prisistato ir nuo politinės, ir nuo visuomeninės organizacijos.

Šioje organizacijoje susibūrę autonominiškai iki šiol užima svarbius postus. Kaip prie rusų LKP CK pirmasis sekretorius buvo lietuvis, o antrasis sekretorius (pavaduotojas) – rusas, prižiūrėjęs savo "viršininką", taip dabar Vilniaus rajono vicemerai yra autonominiškai J. Sinickis, Lenkų sąjungos Lietuvoje pirmininko pavaduotojas – jedinstveninkas ir autonominiškai S. Peško. Lojalių piliečių likimą sprendžia dar 7 autonominiškai.

Pietryčių Lietuvoje per 100 metų ne taip daug kas pasikeitė. 1921 m. Čikagoje išleistoje knygoje M. Šalčius rašė: "Didžiausi Lietuvos išdavikai ir šamokslininkai buvo pirmiausia Lietuvos duonele išmaitinti ir Lietuvos krašto pralobinti dvarininkai (...) ir pagaliau sodžių šlektelės, Lietuvos šunbajoriai". Tapę (su žinomomis išimtimis) penktąja kolona, Lietuvoje jie kūrė Lenkiją 1919, 1943-1945, 1988-1992 metais ir tų užmačių neatsisakė dabar. Pasikeitė tik veikimo būdai. Dvylika metų jie valdo Vilniaus, Šalčininkų rajonus ir gretimas seniūnijas. Jiems vadovauja autonominiškai sūnus – valdančios partijos pirmininkas.

3. Demokratija – duoti į snukį ir užčiaupti burną

Svarbiausias savivaldybės darbas – auginti, auklėti savo rinkėjus, kurie iki gyvos galvos balsuotų už autonominius, ir užgniaužti oponentus, ypač lietuvius. Apie tai, kaip "vaikai raginami lankyti lenkiškas mokyklas", kad "Lenkų rinkimų akcija siekia padidinti lenkų mokomąją kalbą mokinių skaičių" galima pasiskaityti Lenkų sąjungos Lietuvoje Vilniaus rajono skyriaus XI konferencijos *Lenkų vaikas – lenkiškoje mokykloje* kreipimesi į lenkų tėvus (*Nasza gazeta*, 2006.VI.22-28, psl. 2). Už panašius raginimus 11 metų balsavo ir daugelis rajoną valdančios Lenkų rinkimų akcijos frakcijos narių. Jie nuo lopšio iki karsto prižiūri galimus savo rinkėjus ir pergyvena, kad gali auklėti tik 81.5% rajono lenkų vaikų. Jie maldauja ir grasina nepatikėti "tautinių mažumų švietimo lituanizavimo šalininkų melaginga agitacija", nes tai pakenksią vaiko sveikam vystymuisi, jis kės stresą ir kompleksus, sunkiau jam bus įstoti į Lenkijos ir Lietuvos aukštąsias mokyklas, negaus ten kaip 725 lenkiškų mokyklų absolventai

Lietuvoje "Semper Polonija" fundacijos papildomos stipendijos. O vaikai "niekad jums neturės pretenzijų, kad priėmėte už juos netikusį sprendimą".

Lenkiškose ir mišriose švietimo įstaigose paprastai auklėjama ne vien Lietuvos valstybės dvasia (dėl to Vilniaus rajono valdžia nerengia konferencijų *Lietuvos vaikas – lietuviškoje mokykloje*), nepakankamai išmokstama taisyklingos valstybinės kalbos, į pietus nuo Vilniaus ignoruojama gimtoji (paprastoji) vietinių kalba. Birželio 9 d. Vilniaus rajono savivaldybėje apdovanoti konkurso *Lenkijos kresai* laureatai, mokiniai, o knygos apie Lietuvos paribius autoriui nesuteikta žodžio. Nemėžio vidurinės mokyklos direktorius lietuviškų klasių mokinius aprengia lenkiškais tautiniais drabužiais ir liepia šokti "Pšečiolkos" ansamblyje, o Senasalio ir kitose mokyklose visiems reikia dainuoti *Kas tu esi – mažas lenkas. Koks tavo herbas – erelis baltas*. Net rajono švietimo skyriaus vedėjas nemoka taisyklingai valstybinės kalbos, pradinė klasių ir kitos mokytojos už darbo broką gauna vienodą algą. Apie 1500 vaikų iš Vilniaus rajono vežami mokyti į sostinę.

Valdančioji partija nesutinka su teiginiu, kad "rajo valdžia siekia išlaikyti vos keliolika mokinių turinčias lenkiškas mokyklas, o analogiškas lietuviškas mokymo įstaigas naikina ir prijungia prie kitų", kenkia mokykloms valstybine kalba ir mažiau jas finansuoja. Bet seniai reikėjo taip ne tik nesakyti, bet ir nedaryti! Išlaikomos lenkiškos švietimo įstaigos ir su mažiau negu keliolika mokinių: aptarnaujančio apmokamo "personalo" maždaug tiek pat, kiek mokinių (dalis – tų pačių mokinių tėvai).

Skelbiant, kad "Vilniaus rajono savivaldybė nuo 1997 metų nelikvidavo nė vienos klasės lietuvių mokomąją kalbą", nutylima, kad maždaug 30 mokyklų neatidarė (tai turėjo daryti apskrities administracija) ir greta boikotuojamų mokyklų valstybine kalba operatyviai statė, remontavo alternatyvias lenkiškas švietimo įstaigas (Lavoriškės, Eitminiškės, Mickūnai ir t.t.). Negavus mokytojų, mokinių, tėvų, visuomenės sutikimų, šiemet iš Registrų centro buvo išregistruotos lietuviškos Rukainių, Mostiškių, Buivydžių pradinės mokyklos ir po mūsų protestų vėl įregistruotos. Bet šiemet sunaikintas Nemėžio darželis-mokykla, pernai – Gližiškių lopšelis-darželis ir džiaugiamasi, kad "norinčių mokytis 1-oje klasėje lietuvių mokomąją kalbą nebuvo". O gal nelabai ir leista būti?

Nukelta į 11-tą psl.

Kova su lenkiškumu...

Atkelta iš 10-to psl.

Melas, kad Glitiškių lopšelio-darželio “nebuvo galimybės” jungti prie Glitiškių pagrindinės mokyklos, o Parudaminio pagrindinės mokyklos – prie Juodšilių “Šilo” vidurinės. Vilniaus apskrities administracija dėl to leidimą mielai būtų davusi, bet rajono savivaldybė norėjo daryti taip, kaip blogiau toms mokykloms. Be to, rajono savivaldybė Glitiškių lopšelių-darželių galėjo jungti prie gretimos Paberžės “Verdenės” mokyklos, kuri yra to paties rajono “pavaldume”, bet tikslas buvo plėsti ne valstybinės, o užsienio kalbos sferą. Parudaminėje norėta išstumti iš darbo Lietuvai lojalų direktorių ir atiduoti savivaldybei tarnaujančiam kunigui mokyklos patalpas.

Į lenkiškas mokyklas prievarta verčiama eiti Lavoriškėse, Buivydyčiuose, Sudervėje ir kitur. 2002 m. Lenkų sąjunga prievarta likvidavo Senasalio pradinę mokyklą: mokytoja Jadvyga Gabrieliavič uždarė lietuviškos mokyklos mokinius lenkiškoje mokykloje ir juos saugojo, grasino tėvams. Šiuos duomenis turi Vilniaus apskrities prokuratūra. Kai likę mokiniai buvo priversti eiti į Rukainių trikalbę mokyklą, iš jų ilgai buvo tyčiojama. Jeigu tokį mokyklų jungimą Lenkų rinkimų akcija laiko iš tikro pažangiausiu, gal ir visas lenkiškas mokyklas padaryti Jono Pauliaus gimnazijos skyriais?

Kodėl lietuvių-lenkų Marijampolio vidurinėje mokykloje reikia kurti atskirą pradinę lenkišką mokyklą be tėvų pareiškimų nuo Rakonių atvežtiems 5 vaikams, o lenkų-rusų-lietuvių Nemėžio vidurinėje mokykloje lietuviškos pradinės mokyklos nereikia kurti?

Kodėl daugumoje Vilniaus rajono kultūros namų dirba tik lenkiškų organizacijų nariai, veikia tik lenkiški ansambliai, o lietuviams už tą patį darbą mokama net ma-

žesnė alga (pvz., Avižieniuose), siekiant juos iš to darbo išguiti?

Birželio 14 d. Vilniuje Lietuvos lenkų organizacijų aktyvistai susitiko su Lenkijos seimo maršalka M. Jureku. Seimo narys V. Tomaševskis, Vilniaus Lazdynų mikrorajone norintis “atsiimti” 10 ha žemės, apgailestavo, kad “žemės perkėlimas iš kitų Lietuvos regionų į Vilniją ir masiškas lietuvių apsigyvenimas čia pakeis tautinę sudėtį (...), gali turėti Vilnijai lemiamų padarinių. Bus išsklaidytas gausus elektoratas, kuris iki šiol manė, kad Vilniaus ir Šalčininkų rajonus valdys Lenkų rinkimų akcijos Lietuvoje atstovai”. Dėl to Vilniaus rajono savivaldybė neįteisina naujų statybų ir neleidžia sostinei plėstis.

4. Ar glostomas velnias taps angelu?

Niekad autonominiškai taip gerai negyveno kaip dabar. Už du seimo narius jiems pasiūlyti net keturi postai, iš paskos jie atsiveda kitus. Jie reikalavo panaikinti autonominiams trukdančią Vilniaus apskritį: kol tas nepadaryta, apskrities viršininko pavaduotoju autonominiškai “delegavo” savo žmogų. Jie skriaudė tautines mažumas ir lietuvius, tapusius mažuma – pasiūlyta jų atstovui tapti premjero patarėju tautinėms mažumoms. Jie neturėjo kompetentingų ir patikimų užsienio politikos, ūkio specialistų – vien už lenkų tautybę gavo Užsienio reikalų viceministro ir Ūkio ministerio patarėjų vietas. Už tai pirmiausia reikia dėkoti K. Prunskienei, G. Kirkilui ir jų partijoms, o taip pat ir kitoms juos remiančioms partijoms. Autonominiškai – vienintelė partija, kuriai Generalinė prokuratūra nebaigė bylos.

5. Stabdysime “lietuvių apsigyvenimą, švietimo lituanizavimą”

1919 metais Kauno sąmokslininkai lenkai skelbė, kad “Kauno, iš dalies Ukmer-

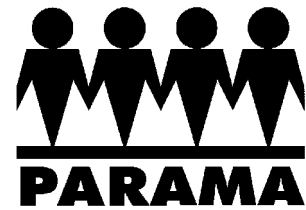
gės ir Zarasų apskritys, turi 75% gyventojų lenkų” (žr. J. Rainys, POW Lietuvoje. Kaunas, 1936, psl. 66). Dabar panašiai kalba Lenkų sąjungos Lietuvoje Švenčionių rajono pirmininkė, skelbianti, esą Sariuose, Mielagėnuose, Struinaityje ir kitur “dauguma gyventojų sudaro lenkai”, nors objektyvi statistika rodo priešingai.

Varėnos rajono Lenkų sąjungos Lietuvoje pirmininkė S. Daujotaitė-Padmaskienė rado 146 “lenkus” prie Kijučių, Dubičių, kur pasienyje įsteigta lenkų kalbos mokyklėlė. Ten švenčiama Lenkijos nepriklausomybės šventė, tvarkomi Lietuvos priešų – Armijos krajojovs ir 1920 metų Lenkijos legionieriai – kapai, kurie dėl Varėnos geležinkelio stoties nužudė apie 30 Lietuvos karių ir 20 niekuo dėtų civilių. Greta esantys jų kapai Lietuvos piliečių, pasiskelbusių lenkais, nedomina. Už tai jie su neregėtu džiaugsmu sveikino ir apnakvindino 20 Poznanės maldininkų, kurie iš Suvalkų link Aušros Vartų nevažiavo tiesiai per Alytų, Merkinę ar Marijampolę, o pasuko per 30 kilometrų į šoną, kad “paguostų” Varėnos, Šalčininkų ir Vilniaus rajonų “tautiečius”.

Vilniaus rajono švietimo įstaigų vadovų konferencija rugpjūčio 29 d. vėl vyko ne savivaldybės salėje, o Lenkų kultūros namuose, priklausančiuose Lenkų sąjungai. Juk reikia valstybei padėti jai patalpas išlaikyti, o visus mokytojus pratinti prie lenkų kalbos, Lenkijos vėliavos ir herbo (to nėra tik už Lenkijos ir Lietuvos ribų). Ten dalyvavo departamento, apskrities viršininkai, ministerijos atstovė ir tuo nesistebėjo. Konferenciją sveikino ne Pasaulio lietuvių bendruomenės, o Lenkų bendruomenės atstovas.

Tik ar sapnavo Lietuvos kariai ir kankiniai, vargę ir padėję galvas už ilgaamžę istorinę sostinę Vilnių, kad čia vėl plazdės Lenkijos vėliava, skambės Lenkijos himnas, o Lietuvos vadovai pagarbiai neš gėles ne ant jų kapų, o ant J. Pilsudskio memorialo?

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 145 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.25% už 30-89 d. term. indėlius
2.35% už 90-179 d. term. indėlius
2.45% už 180-269 d. term. ind.
2.60% už 270-364 d. term. ind.
3.10% už 1 m. term. indėlius
3.25% už 2 m. term. indėlius
3.30% už 3 m. term. indėlius
3.40% už 4 m. term. indėlius
3.45% už 5 m. term. indėlius
3.30% 1 m. “Cashable” GIC (min. \$75,000)
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% RRSP & RRIF (variable)
4.10% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.20% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.30% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.40% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.25% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas
nuo7.00%
už nekilnojamo turto
paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuosimčiu
(fixed rate)
1 metų5.35%
2 metų5.50%
3 metų5.75%
4 metų5.80%
5 metų6.10%
- su keičiamu
nuosimčiu6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgage iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgage

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IESKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmadi., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

*Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti.*

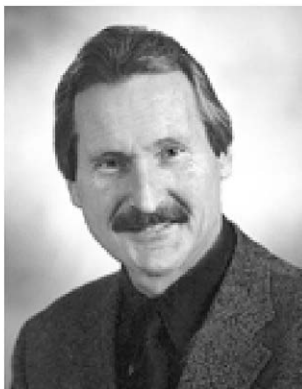
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton
GROUP

ANTANAS GENYS

“Jūsų nekilnojamo turto
aptarnavimas nuo 1981”

**PIRKIMAS ir PARDAVIMAS
PATIKIMOSE RANKOSE!**

Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite

(416) 236-6000

Sutton Group-Assurance Realty Inc.

BLOOR ir DUNDAS, 8 kamb.
namas, padalintas į 3 atskirus
butus. Prašo \$399,000.

HARBOUR FRONT, kampinis 2
miegamųjų “condo”. Gražus
vaizdas ežero, CN bokšto; TTC.
Tuoj pat galima užimti. Prašo
\$239,900.

SKAMBINTI

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**

416-769-1616

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416 231-4937

SPORTAS

Hamiltono “Kovas” į Australiją

“Kovo” jaunieji, laimėję ŠALFASS-os Jaunių C berniukų aukso medalį ir Jaunių B berniukai, iškovojo sidabro medalį, dabar sudaro tą berniukų vienetą, kuris skris gruodžio 22 d. dviejų savaičių kelionei. Kartu skris ir Hamiltono vyrų komanda. Išvykai paremti reikia ne tik dėmesio, bet ir finansinės pagalbos. Kviečiame visus kartu su mumis pabūti lapkričio 17 d. (Žiūr.skelb.)

Rimas Miečius

HAMILTONO SPORTO KLUBAS “KOVAS”

KVIEČIA VISUS Į

KALĖDINIŲ BALIŲ

SUTELKTI LĖŠŲ IŠVYKAI Į AUSTRALIJĄ

š.m. lapkričio 17, penktadienį, 7 v.v.

Jaunimo centro salėje
48 Dundurn St.N., Hamilton

♦ BUFETAS ♦ BARAS ♦ LOTERIJA

Kaina: \$10 nusipirkus iš anksto; \$15 prie įėjimo

Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų arba skambinant

Jonui Cebatoriui tel. 905-385-2203
arba Stasiui Bakšiui tel. 905-648-5855

“Aušros” žinios

Moterų ir mergaičių A komandos žaidžia sekmadienio vakarais (išskyrus atostogas) nuo 5 v.p.p. iki 6.30 v.v. pradedant lapkričio 5 d. “Our Lady of Sorrows” mokyklos patalpose (Montgomery Rd., į šiaurę nuo Bloor g. ir į vakarus nuo Royal York g.). Daugiau žinių teikia Ona Stanevičiūtė, tel. 416 459-5639. Sporto klubas “Aušra” priima krepšinio žaidėjus nuo 4 iki 19 metų amžiaus. Treniruotės jau prasidėjo, bet visada galima prisidėti, visi yra kviečiami. Taip pat “Aušra” kviečia vyrus ir moteris į tinklinio komandas. Daugiau žinių galima rasti klubo tinklalapyje www.Aušra.net. **D.D.**

Žinios iš Lietuvos

- Antrose ULEB Eurolygos varžybų C grupės ir pirmosė namų rungtynėse Kauno “Žalgiris” 83:65 nugalėjo Neapolį “Eldo Basket” (Italija) krepšininkus ir iškovojo pirmąją pirmenybių pergalę. Moterų Eurolygos varžybas Vilniaus TEO krepšininkės pradėjo nesėkmingai ir pirmajame susitikime 47:61 pralaimėjo Šabtajui Kalmanovičiui priklausančiai Maskvos “Spartak” komandai.
- Azerbaidžano sostinėje vykusiame pasaulio kariškių imtynių čempionate Lietuvos graikų-romėnų imtynių atletai iškovojo tris medalius. Mindaugas Ežerskis svorio grupėje iki 96 kilogramų iškovojo sidabro medalį. Pasaulio jaunimo čempionato prizinininkas Aleksandras Kazakevičius (iki 74 kg) laimėjo sidabro medalį ir Aleksejus Djakonovas (iki 66 kg) iškovojo bronzos medalį. Pasaulio kariškių imtynių čempionate dalyvavo 99 sportininkai iš dvidešimties valstybių. Gudijoje vykusiose

tarptautinėse graikų-romėnų imtynių jaunių varžybose sidabro medalį svorio grupėje iki 42 kg laimėjo Lietuvos olimpinio sporto centro (LOSC) auklėtinis Ramūnas Dagys.

- Tarptautinėse “Grand Prix Le Tourquet 2006” šachmatų varžybose Prancūzijoje tarp 75 dalyvių Aloyzas Kveinys (ELO koeficientas 2540), surinkęs 6 taškus iš 9 galimų, užėmė šeštąją vietą.
- Montegi mieste Japonijoje vykstančiose akrobatinio skraidymo Pasaulio taurės varžybose Jurgis Kairys jau pirmą dieną įsiveržė į priekį ir beveik tūkstančiu taškų aplenkė artimiausią konkurentą – vokiečių Klaus Schrot. J. Kairys elektroniniame laiške *Kauno dienai* išreiškė nusivylimą. Jis jaučiasi lyg atstovautų Bambukų valstybei, nes už 2005 metų laimėtas Pasaulio GP serijos varžybas, už suteiktą geriausio 10 metų Pasaulio GP lakūno sportininko titulą nė viena oficiali sporto institucija oficialiai net nepadėkojo.V.P.

Los Angeles “Bangos” sporto klubo krepšininkai Ntr. E. Misevičienės

Naujas “Olimpinės panoramos” numeris

EDVARDAS ŠULAITIS

Mus jau pasiekė naujas, trečiasis šių metų žurnalo *Olimpinė panorama* numeris (15-tas iš eilės). Jo viršelyje – lietuvių maratono bėgikė Živilė Balčiūnienė, Europos lengvosios atletikos pirmenybėse Švedijoje baigmę pasiekusi ketvirta.

Kaip paprastai, numerio pradžioje spausdinami Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) pirmininko Artūro Poviliūno ir žurnalo redaktoriaus Broniaus Čekanausko pamąstymai. Pirmasis kalba apie Lietuvos sportinę padangę drumsčiančius neigiamus faktus bei reiškinius, kurie kliudo pasiekti geresnių rezultatų.

“Kalbu apie apskritai sporto valdybos problemas ir ypač apie sporto federacijų. Sporto įvaizdžiui tikrai nepadeda įvairūs sporto funkcionierių apsižodžiavimai spaudoje, televizijoje, nemokėjimas ar nenoras susikalbėti... Apie tai žadame plačiai pakalbėti LTOK generalinėje asamblėjoje, – sako LTOK pirmininkas. – O jau spalio 20 d. Kauno sporto halėje iškilmingai paminėsime Lietuvos tautinio olimpinio komiteto grįžimo į tarptautinę olimpinę šeimą penkiolikos metų sukaktį. Šioje šventėje bus šviesių ir gražių renginių, nes mūsų šalies sporte buvo, yra ir bus kur kas daugiau pergalių nei pralaimėjimų”.

Žurnalo redaktorius savo pastabose daugiau apsistoja ties Lietuvos krepšininkų pasirodymu Pasaulio moterų pirmenybėse Brazilijoje, kur patirta įvairių netikėtumų, net ir kelionės į tą šalį metu, jau nekalbant apie pačias varžybas. Čia jis paminėjo nesportišką kitų valstybių rinktinių vadovų (Australijos, Ar-

gentinos, Brazilijos, Kanados) elgesį, kurie protestavo dėl Lietuvai įskaityto taško po neįvykusių rungtynių su Australija (kaip žinia, tas mūsų nepasirodymas įvyko ne dėl lietuvių kaltės). Redaktoriaus nuomone, šalia kilnaus žaidimo (“fair play”) prizo reikėtų įsteigti ir nekilniausio poelgio prizą, kuris šiuo atveju atitektų australėms, o po to – ir brazilėms, ir t.t.

Olimpinės panoramos 65 puslapiuose randame daug įdomios medžiagos: straipsnių, kronikos žinių, nuotraukų, yra net visas puslapis nusišypsojimui. Daug vietos skiriama pamirštamoms Pasaulio vyrų krepšinio pirmenybėms Japonijoje (apie jas – net trys rašiniai), jas iliustruoja nemažai nuotraukų. Rašoma apie Europos buriavimo vicečempionę Gintarę Volungevičiūtę, du puslapiai skirti IV Lietuvos tautinei olimpiadai aprašyti. Beje, šalia šio rašinio matome ir JAV lietuvių krepšininkų, užėmusių antrąją vietą, nuotrauką.

Pora puslapių skiriama ir tenisininkui Ričardui Berankiui, kuris vasarą grįžo į Lietuvą, pasipuošęs bronzos medaliu, iškovotu Europos jaunių (iki 16 metų) teniso čempionate. Rašoma ir apie ledo ritulio žaidėją profesionalą Dainių Zubrų, rungtyniaujančią Vašingtono “Capitals” komandoje, kuris norėtų žaisti ir Lietuvos rinktinėje, jeigu ji patektų į Olimpines žaidynes. Pagerbiamas Lietuvos sporto muziejaus vadovas kaunietis Pranas Majauskas, pateikiama plati LTOK kronika ir kiti dalykai.

Olimpinės panoramos adresas: Olimpiečių g. 15, 09200 Vilnius, Lietuva. Žurnalas išeina 4 kartus per metus. (Gaila, kad nei žurnalo kaina, nei prenumeravimo galimybės nėra nurodytos).

Lietuvių meno...

Atkelta iš 9-to psl.

Lig šiol ji yra surengusi keturias dailės parodas Vokietijoje. Ji dirba Vokietijos lietuvių bendruomenėje, yra reikalų vedėja.

Skulptorius Ričardas Vainas gyvena Lietuvoje, Marijampolėje – ne Hüttenfelde. Tačiau jo parodoje išstatyti liepos medžio drožiniai visi sukurti prieš kelerius metus studijų kelionėje po Vokietiją, kai jis kelis mėnesius viešėjo Veršelių šeimoje.

Meilė Veršeliene yra gimusi Vilniuje. Hüttenfelde gyvena nuo 1980 m. Ji yra surengusi jau daug parodų Vokietijoje, Lietuvoje, Olan-

dijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje. Jos kūriniai pasklidę ne tik po Europą, jų galima rasti ir Šiaurės Amerikoje bei Afrikoje. Hüttenfelde ji buvo lietuvių katalikų parapijos komiteto pirmininkė (iki kun. Alfonsui Kelmeliui atvykus į Vasario 16 gimnaziją kapelionauti).

Galerijos atidaryme dalyvavo daugiau kaip 200 žmonių. Be Vytauto Landsbergio ir Evaldo Ignatavičiaus iš lietuvių atsilankė Lietuvių kultūros instituto pirmininkas dr. Vincas Bartusevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, muzikai – Gintaras Ručys, Petras Odinis ir daug kitų meno bei kultūros veikėjų. Po atidaromosios parodos “Meilės” galerijoje planuojama išstatyti meno kūrinių ne vien iš Vokietijos. Čia bus ir nauja galimybė Lietuvos menininkams Vakarų Europoje.

Knygų rišykla
“SAMOGITIA”
meniškai įriša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905)625-2412

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (prie Evans) Savininkas Jurgis Kuliešius

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

Kalėdinės dovanos Lietuvos vaikams

Šiandien Lietuvoje yra daugiau kaip 600 vaikų, sergančių diabetu ir vartojančių insuliną gyvybei palaikyti. Kiekvienais metais diagnozuojama apie 70 naujų paauglių susirgimo atvejų, tuo tarpu nuo šio siaubingo susirgimo komplikacijų vaikai vis tebemiršta. Interneto grupių “Friends-of-Lithuania” ir “Lithuanian Genealogy” nariai, taip pat kiti geros valios lietuvių ir nelietuvių kilmės žmonės iš viso pasaulio dalyvauja paramos vajuje norėdami savo dovanėlėmis suteikti šiek tiek džiaugsmo šiems likimo nuskriaustiems vaikams, dažnai gyvenantiems skurstančiose šeimose, kurioms prieinami tik pirmo būtinumo reikmenys.

Panašiai kaip “Christmas Shoebox” vajuose specialių poreikių vaikams Jungtinėse Valstijose, taip ir mūsų vajuje batų dėžės dydžio dovanų dėžė šių metų Kalėdoms pasiųs kiekvienas vajaus dalyvis paskirtam diabetu sergančiam vaikui Lietuvoje.

Mes Jums pateiksime informaciją apie kiekvieną vai-

ką (vardas, pašto adresas, amžius, lytis), rekomendacinį laišką lietuvių kalba ir “Idėjų sąrašą” su mintimis apie dovanėles, kuriomis Jūs galėtumėte pripildyti savo Kalėdų dėžę pagal vaiko amžių ir lytį. Mūsų vaikų amžius yra labai įvairus, nuo 3 iki 16 metų. Mūsų vajuje yra šimtai Lietuvos vaikų, sergančių diabetu, taigi kiekviena pasiųsta dėžė yra didžiulė parama. Jūs galite prašyti berniuko arba mergaitės, taip pat Jūs galite pasiųsti tiek Kalėdinių dėžių, kiek Jūs pageidaujate.

Jeigu susidomėjote šiuo vajuimi ir norite suteikti ypatingo džiaugsmo Lietuvos vaikui pasidalindami su juo Šv. Kalėdų nuotaika, prašyčiau susisiekti su manim kaip galima greičiau. Jeigu Jūs turite draugų ar šeimos narių, kurie taip pat norėtų dalyvauti mūsų prasingoje misijoje, maloniai prašom pranešti jiems mano elektroninio pašto adresą: liuda@frontiernet.net

Liuda Balčiūtė,
vajaus koordinatore,
Amherst, New York

JAUNIMO ŽODIS

Toronto Maironio m-los 5 ir 6 sk. mokinės piešia kryžius rugsėjo 23 d. prie Kryžių kalnelio Šv. Jono kapinėse, Mississaugoje Ntr. V. Zubrickienės

Diena Anapilyje

Toronto Maironio mokyklos mokiniai antrąjį rugsėjo šeštadienį aplankė Anapilį Mississaugoje. Buvo surengti įvairūs užsiėmimai, pamokėlės. Mokiniai su mokytojais dalyvavo Mišiose ir po to vaišinosi Tėvų komiteto parūpintomis vaišėmis. Mokiniai čia pasidalina savo išpūdžiais su “TŽ” skaitytojais.

Kai buvom Anapilyje, mes ėjom į Kryžių kalvą. Kryžių kalvoje piešėm kryžius kreida arba anglies pieštukais. Galėjom pasirinkti kokius norėjom. Aš naudojau abudu. Ir kai pabaigėm, mokytoja paėmė – pakabins, kai bus ypatingos Mišios. Buvo labai smagu. **Elenutė Zubrickaitė,** 5 sk.

Diena, kurią mes praleidome Anapilyje, buvo išpūdinga. Pirmiausia mes ėjome į spaustuvę ir sužinojom kaip jie padaro laikraštį *Tėviškės žiburiai*. Sužinojome, kad jie turi daug lietuviškų knygų. Tada mes nuėjome į Kryžių kalvą ir galėjome nupiešti kryžių, kuris mums labiausiai patiko. Aš pamiršau, kurį aš nupiešiau. Buvo visokiausių kryžių ir man labai patiko.

Emilija Gutauskaitė, 5 sk.

Kai mes buvome Anapilyje, aplankėme spaustuvę ir Kryžių kalvą. Spaustuvėje mes pamatėm, kaip paruošia *Tėviškės žiburius*. Kai mes buvome Kryžių kalvoje, matėme visokių kryžių ir juos nupiešėme. Kai išėjome iš Kryžių kalvos, visa mokykla lankė šventovę. Po to valgėme dešreles ir važiovome namo. Man buvo labai įdomu.

Vaiva Dzemionaitė, 5 sk.

Kai mes lankėm Anapilį, ėjom irgi į Kryžių kalvą. Kai buvom Kryžių kalvoje, darėm nedaug dalykų, pavaikšiojom ir matėm daug visokių kryžių, nupiešėm vieną kryžių, kuris mums labiausiai patiko, kai kurie mokiniai matė vieną mažytę voverytę. Kai mes piešėm kryžius, galėjom piešti anglies pieštukais, bet aš norėjau piešti kreida.

Jonas Treigys, 5 sk.

Man patiko, kai mes ėjom į Kryžių kalvą ir turėjom piešti savo kryžių kreida ar anglies pieštukais. Mes ėjom aplinkui kapines. Ėjom į spaustuvę, kur jie mums parodė kaip spausdinami lietuviški laikraščiai. Man tas irgi patiko.

Linas Vilkelis, 5 sk.

Lauros Valadkaitės, 5 sk., piešinys Kryžių kalva

Buvo labai smagu Anapilyje. Mes ėjom į *Tėviškės žiburius* ir darėm kryžiažodį (“crossword”). Aš, Joana ir Danielė buvom vienoj grupėj; gavom žodžius iš laikraščių. Mes gavom labai daug žodžių. Mes irgi ėjom į kapines. Skučų paminklas atrodė kaip koplytėlė. Jis yra panašus į tuos, kurie yra Lietuvoje, nes turėjo pavyzdį. Man atrodo, kad Anapilio Kryžių kalva buvo labai graži, nes labai gražiai padaryti kryžiai. P. Violeta liepė mums nupiešti kryžius ant tos kalvos. Mes po to valgėm dešreles. Buvo labai skanu. Todėl ta diena buvo labai smagi.

Brigita Gibavičiūtė, 6 sk.

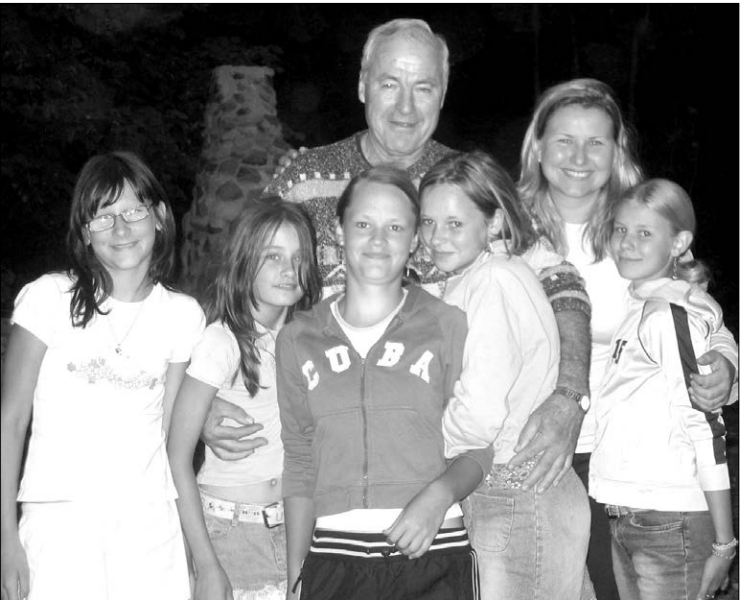
Mano diena Anapilyje buvo labai smagi! Kai mes ėjom į *Tėviškės žiburių* spaustuvę, mums reikėjo padaryti “word

search”. Mes suradom daug idomių žodžių laikraštyje. Kai mūsų klasė jau baigė “word search”, ėjom į kapines. Ten yra labai gražūs paminklai. Skučų paminklas turėjo pusę tvoros. Jis panašus į tuos, kurie yra Lietuvoje, nes Lietuvoje yra tvorelės aplinkui paminklus. Man Kryžių kalva buvo labai graži. Ten yra labai gražių kryžių, ir mokytoja liepė mums nupiešti, kuris mums buvo gražiausias kryžius kreida arba anglies (“charcoal”) pieštuku. Aš labai daug išmokau ir man buvo labai smagu.

Vaiva Slapšytė, 6 sk.

Maironio mokykloj antrą šeštadienį mums visiems reikėjo važiuoti į Anapilį. Kai visi atėjo, mes ėjom į kitas pamokas, pagal mūsų skyrių, kaip pirmas ir antras, trečias ir ketvirtas ir pan. Septintas ir aštuntas skyrius pirmai pamokai nuvažiavo į Anapilio kapines. Buvo daug Kanados žasų (“Canada geese”) ir labai daug kapų. Buvo angelų statulų, kryžių ir normalių paminklų. Mums reikėjo eiti prie Kryžių kalvos. Ten pamatėm daug kryžių ir piešėm anglimi arba kreida ant balto arba juodo popieriaus. Kai mes pabaigėm pirmą pamoką, mes nuėjom į *Tėviškės žiburių* spaustuvę. Matėm daug straipsnių, pvz. apie “Angeliukų” chorą ir kitą apie vieną lietuvišką krepšinio komandą. Tada mes padarėm kryžiažodį “crossword”. Kai baigėm kryžiažodį, nuėjom kur daro laikraštį. Pirmiausia parašo kompiuteriu, tada redaktoriai redaguoja ir tada parašo ištaisymus, ir spaustuvė padaro savo darbą. Kai mes pabaigėm paskutinę pamoką, turėjome dešrelių ir sulčių. Buvo labai smagu ir skanu.

Matas Zenkevičius, 7 sk.

Kun. H. Šulcas ir jo globojamas Lietuvos jaunimas dėkoja visiems, kurie jų nepamiršta...

MINIATIŪROS

Koks Tavo bilietas?

Jau išskrenda gervės, žąsys... Širdyje nostalgija... Daug kas kartojasi, tik gyvenimas ne... Tai vienintelis loterijos bilietas. Jis gali būti laimingas arba ne...

Susitikimo sėkmė

Mane išmokei švęsti šventes, darbus įveikti išmokau pati. Po didelių veiklos barų, visuomet malonu švęsti... Prarastos akimirkos nesugrįžta, bet laimė, kad mes susitikome.

Reda Kiselytė, Rokiškis

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 44 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 1.96 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.47 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.35 mln. dol.

**Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!**

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

AŲA

KEŠTUČIUI VARNUI

iškeliavus amžinybėn Australijoje,

gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai ELEI, sūnui LINUI, dukrai RAMUNEI ir jų šeimoms, velionies sesutėms – ELIUTEI, ZENUTEI ir KRISTINAI bei jų šeimoms. Mes kartu liūdime su Jumis –

Roma, Rimas, Andrius, Gailius ir Audra Lapinai

MIRTIES PRISIMINIMAS

Š.m. lapkričio 6 d. sueina 10 m., kai netikėtai su šiuo pasauliu atsiskyrė

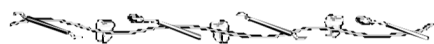

AŲA
ONUTĖ
FIRAVIČIENĖ-
TREČIOKIENĖ
(1920-1996)

Prisiminkime ją savo maldose – *Testamento vykdytojai*

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

WATERSIDE DENTAL

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

(Į vakarus nuo Hurontario)

www.watersidedental.ca

Tel. 905 271-7171

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

Baigė žemiškąją kelionę

A.a. Antanas Musteikis, sociologijos profesorius

RIMAS MUSTEIKIS

Prof. Antanas Musteikis, gražaus ir ilgo gyvenimo dienas užbaigė 2006 m. spalio 2 d. Gimė 1914 m. sausio 11 d. ūkyje netoli Zarasų, kur gyveno jo tėvai – Vincas ir Teofilė (Miškinytė) Musteikiai. Jis buvo trečias iš keturių brolių. Nors gyveno vargingai, buvo pasiryžęs išsimokslinti, tapo skautu ir kariu. Pirmą kartą dirbo redaktoriumi 1936 m., redagavo studentų žurnalą. Mokytojavo Pasvalyje 1940 m., baigė Vytauto Didžiojo universitetą, 1941 m. Vilniaus universitete įsigijęs filologijos magistro laipsnį (lietuvių, rusų, vokiečių kalbų). Vedė Akviliną Luomonaitę 1943 m. Jie stengėsi pabėgti nuo nacizmo ir komunizmo grėsmės. 1944 m. birželio mėnesį buvo nacių sulaikyti ir išsiųsti į priverstinio darbo stovyklą Vokietijoje, kur gyveno iki II Pasaulinio karo pabaigos. Ten jis studijavo Heidelbergo universitete iki 1949 m. anglų, rusų literatūrą ir sociologiją. 1949 m. abu emigravo į Niujorką. Jis ten dirbo "Amerikos balse", įsigijo sociologijos doktoratą NY universitete 1954 m.

Antanas su šeima išsikėlė į Buffalo, NY, 1955 m., kur dirbo tyrinėjimų srityje katalikų labdaros organizacijoms, dėstė D'Youville kolegijoje. Dr. A. Musteikis 15 metų vadovavo sociologijos departa-

Dr. Antanas Musteikis

mentui. Jis buvo moterų tinklinio treneris, atrado laiko išleisti tris knygas ir daugybę akademinių ir publicistinių straipsnių įvairiomis kalbomis kultūrinėmis, politinėmis, tautosakos temomis, įskaitant enciklopediją *Lituanica*, leidinius *The Baltic Review*, *Lietuva*, *Aidai*, *Į laisvę*, *Tėviškės žiburiai* ir kt. – iš viso daugiau kaip 200 straipsnių. Kai kurie jo straipsniai buvo "Amerikos balso" paskelbti už geležinės uždangos. Jis laisvai kalbėjo penkiomis kalbomis – anglų, lietuvių, vokiečių, rusų ir lotynų. Dėstė įvairiose valstybėse, dirbo ir vertėju. Jo pavardė buvo įtraukta į *Who's Who in the East* ir *American Men of Science* sąrašus.

Jo mylimai žmonai Akvilinai mirus 1989 m., Antanas gyveno su sūnumi Rimu Buffalo mieste. Jis buvo veiklus JAV lietuvių bendruomenėje, dirbo Buffalo apylinkės valdyboje Lietuvos laisvinimo veikloje. Jis mėgo šokti tango, skambinti mandolina, dainuoti. Buvo įgudęs šachmatininkas. Žaidė tenisą, dažnai nugalėdamas 30 ir 40 metais

jaunesnius už save, pats jau būdamas žymiai daugiau kaip 80 metų amžiaus. Vėlesniame amžiuje kasdien eidavo pasi-vaikščioti. Buffalo mieste 1993 m. vykstant pasaulinėms universitetinėms žaidynėms, Antanas vadovavo lietuvių moterų krepšinio komandai. Jis dalyvavo "Shea's Performing Arts Center" savanorių komitetui "Spotlight Committee", ir ypatingai mėgo padėti rengiant vargonų koncertus. Daugiau kaip 40 metų priklausė St. Rose of Lima parapijai.

Antanas aplankė išlaisvintą Lietuvą 1991 m. su savo sūnumi Rimu. 1994 m., jam būnant 80 m. amžiaus, buvo padaryta širdies operacija. Išėjęs į pensiją Antanas buvo pakviestas dėstyti sociologiją savo tėvynėje Lietuvoje – tai buvo jo svajonės išsipildymas. Ten pabuvęs, 2001 m. išsikėlė į Olympia, Vašingtono valstijoje, gyventi su savo dukra Danute Rankis, jos vyru Andris Rankis ir trimis vaikaitėmis Julija, Raminta ir Vera. Antanas ten įsijungė į Seattle lietuvių bendruomenės veiklą, dalyvavo Olympia "Senior Stars" programoje.

Gedulinės Mišios buvo aukojamos spalio 7 d. Sacred Heart šventovėje, Lacey, WA., o spalio 21, memorialinės Mišios St. Rose of Lima šventovėje, Buffalo, NY. Liko liūdintys vaikai ir vaikaitės, dukterėčios Jūratė (Seattle), Vita (Čikagoje), sūnėnas Leonas ir dukterėčios Genė ir Janė su šeimomis Lietuvoje. Jo atminimui draugai buvo kviečiami aukas siųsti St. Rose of Lima katalikų parapijai (500 Parker Blvd., Buffalo, NY 14216) arba University of Washington Foundation of Baltic Studies.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

PACE LAW FIRM

- ◆ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ◆ imigracija į Kanadą
- ◆ testamentų sudarymas
- ◆ palikimų tvarkymas
- ◆ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ◆ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

EUROPEAN MONUMENT INC.

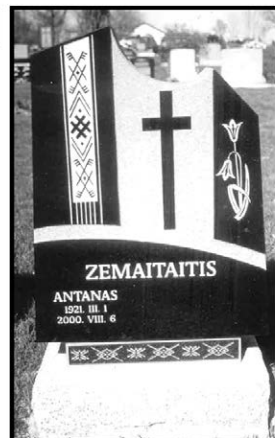
- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietiškių paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kaina.

Skambinti tel.

(905) 339-0409

1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Lougheed Funeral
Home**

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Mūsų senelių
maldoj kasdieninėj
yra žodžiai šventi sudėti

MEILĖ ♦ GERUMAS ♦ DOSNUMAS

Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir
nepamirškime jų savo testamentuose

SKAMBINTI: **416-232-2112/409**

ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1

tinklalapis: www.labdara.ca

el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca

LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus
atleidimui nuo pajamų mokesčių

Lietuvos kariuomenės šventės

MINĖJIMAS

lapkričio 19, sekmadienį, 2.30 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose (1573 Bloor St. W.)

DALYVAUS LIETUVOS KARININKAI:

plk.ltn. L. Sabaliauskas, mjr. V. Krivobokas, mjr. A. Buivydas,
kpt. V. Rakauskas, vyr.ltn. T. Jugulis ir vyr.ltn. P. Diliūnas.

Šauliai dalyvaus su vėliava 11 val. Mišiose
Anapilio parapijos Lietuvos kankinių šventovėje.

Meninę programą atliks Toronto vyrų choras "Aras",
vad. L. Turūtaitės, ir kapela "Sūduva", vad. V. Balytos.

VISUOMENĖ KVIEČIAMA DALYVAUTI

Rengia Toronto Vlodo Pūtvio šaulių kuopa

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILUS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2006 m. lapkričio 8 ir 22 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2006 m. lapkričio 8 ir 22 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Po sėkmingo ir smagaus koncerto sekmadienį, spalio 29, kuriame dalyvavo daugiau kaip 50 lietuvių, dainininkai iš Lietuvos "Žentai" susipažino su KLB Otavos apylinkės valdybos nariais. Iš kairės: Danutė Brikiienė, Vytas Radžius, pirm. Rūta Kličienė, "Žentai", Laimutis Klinavičius ir Romas Streika, toliau – otaviečiai Andrius Gedris ir Elė Jurgutienė Ntr. R. Kličiaus

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyriaus

50-mečio ŠVENTĖ

įvyks 2006 m. lapkričio 18, šeštadienį

Prisikėlimo parapijos patalpose, 1 Resurrection Rd. (Bloor & Islington)

ŠVENTĖS PROGRAMA:

4 v.p.p. – ŠV. MIŠIOS; 5 v.v. – PABENDRAVIMAS/UŽKANDŽIAI;
7 v.v. – IŠKILMINGA VAKARIENĖ SU VYNU IR MENINE
PROGRAMA

Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po Mišių Prisikėlimo parapijos salėje
arba šiokiadieniais raštinėje (416-533-0621) pas Valeriją Siminkevičienę.

Bilieto kaina \$45 asmeniui.

KLKM dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius maloniai kviečia visus gausiai atsilankyti

TORONTO

Mūsų stiprybė vienybėje!

Pirmą kartą Toronte įvyks jungtinis "Atžalyno", "Gintaro" ir "Gyvataro" tautinių šokių grupių koncertas – "Karčiama". Renginys bus Toronto Lietuvių Namuose, š.m. gruodžio 2, šeštadienį, 7 v.v. Gros ir linksmins kapela "Sūduva" ir "Žagarai". Taip pat dalyvių laukia kaimiškos vaišės, veiks baras, bus smagūs šokiai. Bilietai platinami sekmadieniais Lietuvių Namuose, Anapilio, Prisikėlimo ir Hamiltono parapijose. Smulkesnę informaciją teikia Angela Biondi (tel. 416 825 9519), Irena Žukauskaitė (tel. 416 895 2400), Romas Jonušonis (tel. 416 895 6345). Gautas pelnas bus panaudotas visų trijų grupių kelionei į Lietuvą. Inf.

KLB TORONTO APYLINKĖS ŽINIOS

• Metinis KLB Toronto apylinkės tarybos susirinkimas įvyks Prisikėlimo parapijos muzikos kambaryje lapkričio 23, ketvirtadienį, 7 v.v. Kviečiame visų apylinkės organizacijų atstovus bei visus apylinkės tarybos narius susirinkime dalyvauti. Kiekviena Toronto apylinkėje veikianti organizacija per savo igaliojimus turi teisę balsuoti susirinkime. Prašome organizacijų atstovus užsiregistruoti prieš susirinkimo pradžią pristatant savo organizacijos igaliojimo raštą. Primename, kad kiekvienas susirinkime dalyvaujantis asmuo gali atstovauti tik vienai organizacijai.

• Dėl pataisymų ar papildymų 2006-2007 metų veiklos tvarkaraštyje, prašoma susisiekti su Dariumi Sonda tel. 416 767-3998, ar el.pastu: darius.sonda@sympatico.ca

Prisikėlimo parapijos teatro studija

KVIEČIA VAIKUČIUS Į PREMJERĄ
rašytojos ir poetės

Violetos Palčinskaitės dviejų dalių pjesę-pasaką

"Aš vejuos vasarą..."

Režisierė – Daiva Botyrienė

Lapkričio 19

sekmadienį, 1 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos salėje

PRANEŠIMAS

Spalio 30 d. internete pradėjo veikti naujas tinklalapis užsienio lietuviams – www.lietuviams.com, jungiantis lietuvių bendruomenes visame pasaulyje. Tinklalapio bendradarbiai dirbs 21-oje šalyje visame pasaulyje, o iš viso puslapyje pateikiame žinių iš daugiau kaip 30-ies valstybių. Naujojo tinklalapio redaktorė Deimantė Dokšaitė. Jos teigimu, puslapis skirtas įvairių kartų emigrantams – ir senajai išeivijai, ir paskutinei išvažiavusiųjų bangai. Jame informuojama apie Lietuvos tradicijas, kultūrą ir istoriją, apie galimybes užsienio šalyse dirbti, mokytis, įsigyti turto ir kitaip įsikurti. Tinklalapio naujienų skiltyje kiekvieną dieną nuolat atnaujinamos politikos, verslo, kultūros žinios iš Lietuvos bei

lietuvių bendruomenių užsienyje, pokalbiai. Tinklalapio skaitytojai taip pat gali pateikti klausimų, o tarpusavyje bendrauti forumo. Jį administruoja viešoji įstaiga "Informacija lietuviams". Dėl papildomos informacijos kreiptis į redaktorę Deimantę Dokšaitę tel.: +370 682 34 097 arba el.pastu redakcija@lietuviams.com. Inf.

HomeLife Realty
Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

TORONTO

Anapilio žinios

• Spalio 28, šeštadienį, Šv. Mykolo katedroje kardinolo Carter medaliu buvo apdovanotas mūsų parapijos Mišių tarnautojas Povilas Grigutis.

• Iš Lietuvos kankinių šventovės lapkričio 6, pirmadienį, palaidota a.a. Kathleen Dobilenė, 80 m. amžiaus.

• Vaikučiai registruojami Pirmosios Komunijos ir Sutvirtinimo sakramento pasiruošimo pamokoms. Registracija šiokiadieniais – tel. 905 277-4320, o sekmadieniais po Mišių – zakristijoje.

• Susitikimas su tėvais užsiregistravusių Sutvirtinimo sakramento pasiruošimui ir pirmoji pamoka bus lapkričio 12, ateinančią sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.

• Lapkričio 14, antradienį, 2 v.p.p. Gerojo Ganytojo misijos patalpose bus Wasaga Beach miesto ir apylinkės lietuvių pensininkų suėjimas, kurio metu koncertuos “Žentai” su “Čili”. Visi kviečiami dalyvauti. Bilieto kaina – \$10. Bilietus galima įsigyti pas Joaną tel. 705 445-6898.

• Delhi-Tillsonburg LB apylinkėje Lietuvos kariuomenės šventė įvyks lapkričio 18, šeštadienį. Iškilmės prasidės 3 v.p.p. Mišiomis Šv. Kazimiero šventovėje ir baigsis vaišėmis parapijos salėje. Šventėje dalyvaus Lietuvos karininkai iš Borden karo bazės ir Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopos vadas Vytautas Pečiulis.

• Mišios sekmadienį, lapkričio 12: 9.30 v.r. už Tutlių mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, lapkričio 12, sekmadienį, 2 v.p.p. už Wasaga Beach miesto ir apylinkės mirusius lietuvius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, lapkričio 11, šeštadienį, 3 v.p.p. už Kanados lietuvių fondo mirusius narius.

Šiluvos M. Marijos bendrija

• Londono Mary Immaculate šventovėje lapkričio 12, ateinančią sekmadienį, 3 v.p.p. Mišios bus už a.a. Uršulę Šulskienę (užpr. A. Brazauskienė). Tuoj po Mišių vyks parapijos susirinkimas Šiluvos Mergelės Marijos parapijos salėje, 1414 Dundas St.W.

Šv. Jono lietuvių kapinės praeitą sekmadienį, lapkričio 5, sužibėjo žvakutėmis, pasipuošė gėlėmis, palankiam orui esant susilaukė daug lankytojų. Visiems buvo proga ne tik pasimelsti už mirusius, susitikti su pažįstamais, bet ir papietauti Anapilio moterų būrelio su-ruoštoje valgykloje, aplankyti KLKM dr-jos Anapilio par. skyriaus surengtą *Rudens spalvų šventės* parodą. Iškilmingos Mišios, giedant parapijos chorui (vad. D. Grigutienė), vyko 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Koncelebravo klebonas kun. Vytautas Staškevičius, kun. Audrius Šarka, OFM, kun. Arūnas Brazauskas, OFM, kun. Jonas Šileika, OFM, prel. Jonas Staškevičius ir kun. Kazimieras Kaknevičius, pasakęs Vėlinių nuotakai skirtą pamokslą. Šventovė buvo pilna tikinčiųjų, o kapinių lankymas tęsėsi iki sutemų. **Dlv.**

Prisikėlimo parapijos žinios

• Praeitą sekmadienį 10.45 v.r. Mišias su parapijos kunigais koncelebravo ir pamokslą pasakė lietuvių pranciškonų provincijolas kun. Benediktas (Sigitas) Jurčys, OFM, ir svečias iš Kennebunkport, ME, vienuolino kun. Raimundas Bukauskas, OFM.

• Sekmadienį, lapkričio 12 giedos parapijos jaunimo choro vyresnės mergaitės.

• KLKM dr-jos šios parapijos skyriaus 50-mečio paminėjimas vyks lapkričio 18 d; programoj: 4 v.p.p. iškilmingos Mišios, 5 v.p.p. gėrimai ir užkandėliai, 6 v.v. meninė programa, kurią atliks “Volungės” choristai, ir vakarienė. Bilietai šiam renginiui platinami sekmadieniais po Mišių parapijos salėj.

• Sutvirtinimo sakramentui pamokos prasidės šį sekmadienį, lapkričio 12 tėvų ir vaikų susirinkimu 10 v.r. parapijos kavinėj.

• Pakrikštyta Sofija, dr. Skaistės (Našlėnaitės) ir dr. Antonio Finelli duklė.

• Sveikinam parapijietę Indrę Čuplinskaitę, kuriai praeitą šeštadienį universiteto Šv. Mykolo kolegija suteikė teologijos mokslo daktaratą. Be to, už aukštą mokslo lygį ji buvo apdovanota Kanados “Governor General” auksiniu medaliu.

• Kardinolo Carter žymenį už pavyzdingą ir ilgametį tarnavimą Mišioms šiais metais gavo dvyniai Adomas ir Danielius Kuliešiai.

• Parapijos tarybos rinktų ir visų sekcijų narių susirinkimas įvyks šį ketvirtadienį, lapkričio 9, 7.30 v.v. parapijos kavinėje.

• Parapijos tarybos labdaros sekcija, vadovavusi vartotų drabužių ir daiktų išpardavimui, dėkoja visiems, kurie darbu ir daiktais prisidėjo prie sėkmingo išpardavimo padarant \$19,550.35 pelno.

• Mišios sekmadienį, lapkričio 12: 8 v.r. už mirusius Kanados lietuvių fondo narius; 9 v.r. už a.a. Mariją ir Michael Woytovitz; 10.45 v.r. už Vėlinių novenai pavestas sielas, už a.a. Mariją ir Antaną Štuikius, už a.a. Eleną Juknevičienę; 12.15 v.d. už a.a. Petrą Augaitį.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auکوjo: \$100 – E. Pūkienė; \$50 – B. Žiobienė, M. Žymantienė.

Sudbury apylinkės lietuviai Tikinčiajai Lietuvai suauکوjo \$580. Stambesnes sumas auکوjo: \$100 – M. Venskuvienė, J.B. Stankaičiai, A.O. Rukšiai; \$80 – K. Šviežikas; \$50 – L. Kulnys, S. Petrėnienė.

A.a. Monikos Bumbulienės 12 metų mirties atminimui Antanas Bumbulis *Tėviškės žiburiams* auکوjo \$100.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckul
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

Išganytojo parapijos žinios

• Šį trečiadienį, 7.30 v.v. parapijos tarybos posėdis Astos Šimkienės namuose, Toronte.

• Sekmadienį pamaldos 9.30 v. ryto.

• Moterų draugijos posėdis įvyks sekmadienį, lapkričio 19 po pamaldų šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Lapkričio 5 d. LN svetainėje pietavo 100 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Kultūros komisijos narys B. Stundžia.

• NAUJIENA: nuo lapkričio mėnesio pradžios bare “Lokys” galima matyti tiesiogines Lietuvos televizijos laidas – pramogines, sportą, Lietuvos žinias, kurias transliuoja LNK, TV-3, LTV-1, LTV-2. Kviečiame apsilankyti ir pasižiūrėti.

• Lapkričio 12 d., 4 v.p.p. įvyks Lietuvos žvaigždės Andriaus Mamontovo ir jo grupės koncertas. Bilietai bus platinami prie įėjimo. Kaina \$25. Tel. informacijai 416 892-4323.

• LN valdybos posėdis – lapkričio 15 d., 7 v.v. seklyčioje, “Labdaros” – lapkričio 22 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

• Dėkojame LN metinio baltiaus “Rudens vakaras” loterijai aukojusiemis laimikius – L. Kuliavienei, G. Kobelskienei, G. Stasiulevičiui, LN Moterų būreliui, LN Kultūros komisijai, “Paramos” ir Prisikėlimo kredito kooperatyvams bei LN valdybai.

• Barui “Lokys” reikalingas barmenas. Suinteresuoti prašomi kreiptis į LN raštinę arba skambinti tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams auکوjo: P. Gumbinas – \$5000; a.a. A. Paulionio atminimui – \$70 L. Balsienė; a.a. M. Rickevičienės atminimui – \$30 L. Balsienė. Nuosirdžiai dėkojame už visas aukas. Jos priimamos Toronto Lietuvių Namų raštinėje, Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba siųsti tiesiog adresu: “Labdara”, 1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6.

• Atsiprašome už klaidą TŽ nr. 43 – \$50 auکوjo A.N. Baneliai a.a. A.Valienės atminimui.

• Lapkričio 26, sekmadienį, nuo 11 v.r. iki 4 v.p.p. “Labdaroje” įvyks metinis kalėdinių rankdarbių ir skanėstų išpardavimas. Maloniai kviečiame visus apsilankyti. Jūsų laukia gintaro, sidabro juvelyrinių dirbinių, paveikslų originalų, mezginių ir daugelio kitokių kalėdinių dovanų išpardavimas. Renginio pajamos bus panaudojamos ruošiant “Labdaros” gyventojams užsiėmimus.

Maironio mokyklos žinios

• Kviečiame visus tėvelius į visuotinį metinį tėvų susirinkimą lapkričio 25 mokykloje.

• Mkt. Žibutės Vaičiūnienės klasė (3 sk.) išvirė gardžiai kvepiančią “derliaus sriubą” lapkričio 4 d. Kiekvienas mokinyš tam buvo atsinešęs po vieną daržovę. Visa klasė skaniai pavalgė.

• Tėveliai! Tegul mokiniai žiemos metu atsineša sausus batukus, kuriais turi būti apsivėję klasėse.

• Dėkojame A. Vaičiūnui, paaukojusiam knygynui vaikams skirtų iliustruotų knygelių. **Živilė**

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

A.a. poeto dr. Henriko Nagio prisiminimas Aušros Vartų parapijos salėje bus lapkričio 19 d. po 11 v.r. Mišių. Programoje: Mažeikių vaizdajuostės ištrauka, Montrealo jungtinis choras, vad. muz. A. Stankevičiaus, vaišės. Įėjimas – laisva auka.

Aušros Vartų šventovėje kun. A. Volskis spalio 21 d. pakrikštijo Ingridos (Pavilonytės) ir Timothy Buckley dvynukus Patrick-Aidan-Vytautas ir Emma-Sedona-Jūra vardais.

Aušros Vartų klebonijos stogas atnaujintas, ir visi stogo darbai užbaigti. **D.S.**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, lapkričio 5 įvyko metiniai parapijos grybų pietūs. Klebonas kun. Aloyzas Volskis auکوjo šv. Mišias ir pasakė įdomų pamokslą. Choro vadovas Aleksandras Stankevičius pakvietė Montrealio lietuvių chorą giedoti kartu su Šv. Kazimiero parapijos choru. Daiva Jaugelytė-Zatkovic ir Andrėja Celtoriūtė giedojo duetą *Rūpintojėlio skundas*, joms pritarė Harold Celtorius ir Alfredas Pališaitis. Solistas Guy Zenaitis solo giedojo Šv. *Pranciškaus maldą* (*Prayer of St. Francis*). Choras užbaigė šv. Mišias giesme Šv. *Kazimiero malda*. Parapijos salėje klebonas kun. A. Volskis, parapijiečių ir parapijos komiteto vardu, pasveikino visus susirinkusius ir padėkojo jiems už atsilankymą.

Joana Adamonytė, Šv. Kazimiero parapijos 100-mečio rengimo komiteto pirmininkė, pasakė kelis žodžius. Ji pranešė, kad parapijiečiams, taip pat Montrealio lietuviams ir buvusiems parapijiečiams buvo išsiųsta 680 laiškų su informacija. Per Kanados lietuvių bendruomenės XIX-sios tarybos suvažiavimą spalio 14 d. Wasaga Beach, ON, Joana pakvietė visus dalyvauti mūsų 100-mečio šventėje 2007 m. spalio 6-7 d.d. Sekmadienį ji pakvietė visus grybų pietų dalyvius į mūsų šventės Padėkos dienos savaitgalį. Šeštadienio vakare bus baltus “Centre Mont-Royal”, miesto centre. Sekmadienį kardinolas Jean-Claude Turcotte aukos iškilmingas šv. Mišias. Po to bus pietūs parapijos salėje. Šventė baigsis koncertu. Dainuos Toronto choras “Volungė” ir Montrealio lietuvių choras. Paruošti 100-mečio renginį yra didelis darbas. Reikia savanorių ir aukų. Prašoma rašyti čekius “Šv. Kazimiero parapijos 100-mečio komitetui/Centennial Fund of St. Casimir’s Parish”. Petras Adamonis netrukus parašys kitą straipsnį apie mūsų parapiją. Ponai Pundziai tą popietę paaukėjo \$300; P.J. Adamoniai \$1000. Per 2007 m. bus dar kitų 100-mečio renginių. Klebonas palaimino susirinkusius ir valgi. Šeiminkės paruošė skanias šiltas pietus. Linda Visockaitė-Poole ir Jennie Benienė vadovavo loterijai. **VL**

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE S.T.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 (ex.26) dienos metu.

KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA bus uždarytas pirmadienį, lapkričio 13 (Remembrance Day).

KLB Toronto apylinkės tarybos susirinkimas įvyks š.m. lapkričio 23, ketvirtadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo parapijos muzikos kambaryje. Visi tarybos nariai, organizacijų atstovai ir plačioji visuomenė kviečiami gausiai dalyvauti. **KLB Toronto apyl. valdyba**

P A D Ė K A

KLB Toronto apylinkės valdyba nuosirdžiai dėkoja kredito kooperatyvui “Parama” už mūsų organizacijai suteiktą dosnią auką. Ypatingas ačiū “Paramos” valdybai!

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416-503-1687.

LIETUVĖ ieško darbo ateinant prižiūrėti pagyvenusius žmones. Gali dirbti savaitgaliais. Tel. 416 255-1146.

PUNIA
CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628